

Tampereen kaupunki

Tammelan stadion

Stadion-projekti

ALLIANSSISOPIMUS

Sisällysluettelo

1 Osapuolet	8
2 Sopimuksen tarkoitus	8
3 Allianssin tehtävä ja periaatteet	9
3.1 Tehtävämme	9
3.2 Allianssin peruskirja	9
3.3 Toimintaa koskevat sitoumukset	10
4 Sopimuskokonaisuus	10
4.1 Sopimuksen määräävyys	10
4.2 Sopimuksen ja sen liitteiden pätevyysjärjestys	11
4.3 Viittaukset lainsäädäntöön	11
5 Allianssin organisaatio ja johtaminen	11
5.1 Allianssin organisaatio	11
5.2 Allianssin johtamisjärjestelmä	11
5.3 Tilaajan kaksi roolia	12
6 Allianssin johtoryhmä (AJR)	12
6.1 Vastuualueet	12
6.2 Osapuolten edustus	13
6.3 Kokoukset ja päätöksenteko	13
7 Allianssin projektiryhmä (APR)	14
7.1 Vastuualueet	14
7.2 Osapuolten edustus	14
7.3 Kokoukset ja päätöksenteko	14
8 Allianssin projektipäällikkö	15
8.1 Vastuualueet	15
8.2 Nimittäminen	15
9 Osapuolten oikeudet ja velvollisuudet	16
9.1 Tilaajan oikeudet ja velvollisuudet	16
9.2 palveluntuottajan oikeudet ja velvollisuudet	16
10 Projektin resurssit	17
10.1 Päätoteuttaja	17
10.2 Resurssien hankinta	17
10.3 Alihankkijat	17
11 Kehitysvaiheen sisältö ja tehtävät	17
11.1 Kehitysvaiheen alkaminen	17
11.2 Kehitysvaiheen tehtävien suorittaminen	17
12 Toteutusvaiheen sisältö ja tehtävät	18
12.1 Yleisaikataulu	18
12.2 Rakennusvaihe ja jälkivastuu aika	18
12.3 Jälkivastuuajan alkaminen	18
12.4 Jälkivastuu aika ja Projektin lopullinen valmistuminen	18

12.5 Toteutusvaiheen tehtävien suorittaminen	19
13 Kustannukset ja maksut Palveluntuottajalle	20
13.1 Projektin kustannukset Kehitysvaiheessa	20
13.2 Palveluntuottajalle suoritettavat maksut Kehitysvaiheessa	20
13.3 Projektin kustannukset Toteutusvaiheessa	20
13.4 Palveluntuottajalle suoritettavat maksut Toteutusvaiheessa	20
13.5 Arvonlisävero	20
13.6 Laskut ja maksut	20
13.7 Ennakkomaksu	21
13.8 Läpinäkyvyys	21
13.9 Asiakirjojen säilyttäminen	21
13.10 Auditointi	22
14 Laajuuden muutokset ja tavoitteiden asettaminen	22
14.1 Oikeus laajuuden muutokseen	22
14.2 Riskit ja mahdollisuudet	22
14.3 Tavoitteisiin liittyvien muutosten ilmoittaminen ja hyväksyminen	23
15 Vakuudet	23
15.1 Ennakkomaksua vastaan annettava vakuus	23
16 Vakuutukset	24
16.1 Allianssin lukuun otettavat vakuutukset	24
16.2 Tilaajan ja Palveluntuottajan jäsenyrityksien omat vakuutukset	24
16.3 Vakuutusyhtiötä koskevat vaatimukset	24
16.4 Vakuuttamiskustannukset	24
16.5 Korvausvaatimuksen esittäminen	24
16.6 Kielto antaa vakuudeksi vakuutuskorvauksia	25
16.7 Allianssin lukuun otettavien vakuutusten yleiset vaatimukset	25
17 Immateriaalioikeudet	25
17.1 Yleiset Tausta-aineistoa, Aineistoa ja Immateriaalioikeuksia koskevat ehdot	25
17.2 Osapuolten olemassa oleva Tausta-aineisto ja Immateriaalioikeudet	26
17.3 Projektin aikana tai sen jälkeen jatkokehitetty Osapuolen omistama Tausta-aineisto ja sen Immateriaalioikeudet	26
17.4 Projektin aikana yhden Osapuolen toimesta kehitetty uusi Aineisto ja Immateriaalioikeudet	26
17.5 Projektin aikana yhdessä kehitetty uusi Aineisto ja Immateriaalioikeudet	26
17.6 Tilaajan käyttöoikeus Aineistoon	27
17.7 Tilaajan käyttöoikeus Tausta-aineistoon	28
17.8 Kolmansien osapuolten aineisto ja immateriaalioikeudet	28
17.9 Korvausvastuu	28
17.10 Sopimuksen siirtämisen vaikutukset	28
18 Salassapito	29
18.1 Salassapitoa koskevat ehdot	29
18.2 Sopimuksen ja sen liitteiden julkisuus	29
19 Erimielisyyksien ratkaiseminen	29

19.1 Menettelytapa erimielisyyksien ratkaisemisessa	29
20 Vahingonkorvaus ja sen vaatiminen	30
20.1 Vahingonkorvauksen vaatiminen	30
20.2 Oikeuspaikka	30
20.3 Korvausvelvollisuuden vanhentuminen.....	30
21 Keskeyttämistä, irtisanomista ja purkamista koskevat ehdot	30
21.1 Määräaikaisten laskeminen	30
21.2 Tilaajan oikeus keskeyttää Projekti.....	31
21.3 Palveluntuottajan oikeus irtisanoa sopimus	31
21.4 Tilaajan oikeus irtisanoa Palveluntuottaja tai sen jäsenyritys	31
21.5 Tilaajan oikeus irtisanoa sopimus	31
21.6 Osapuolen teko tai laiminlyönti, joka on tahallinen tai törkeän huolimaton	32
21.7 IPT-sopimuksen ja Allianssisopimuksen purkautuminen	32
21.8 Seuraukset irtisanomis- ja purkamistilanteissa	32
21.9 Maksut keskeytys-, irtisanomis- ja purkamistilanteissa.....	33
22 Sopimuksen voimaantulo ja kesto sekä sovellettava laki.....	34
22.1 Sopimuksen hyväksyminen ja voimaantulo	34
22.2 Sopimuksen kesto ja päättyminen	34
22.3 Sovellettava laki.....	34
23 Sopimuksen muuttaminen ja siirtäminen	34
23.1 Sopimuksen muuttaminen	34
23.2 Sopimuksen siirtäminen.....	34
24 Ylivoimainen este.....	35
24.1 Ylivoimaiset esteet.....	35
24.2 Ylivoimaisten esteiden vaikutukset	35
25 Muut ehdot	35
25.1 Allianssin asema.....	35
25.2 Osapuolten edustaminen.....	35
25.3 Lainsäädännön, päätösten ja määräysten huomioiminen.....	35
25.4 Tilaajavastuulain mukaiset velvoitteet ja rakentamiseen liittyvä tiedonantovelvollisuus.....	36
26 Allekirjoitukset	37
27 Liitteet.....	38

Termit

Termi	Merkitys tässä sopimuksessa
Aineisto	Tämän sopimuksen mukaisten tehtävien suorittamisen yhteydessä luotu taikka valmistettu Palveluntuottajan jäsenyrityksen ja/tai Tilaa- jan omistama materiaali, kuten suunnitelmat, piirustukset, työtapas- selostukset, laskelmat, pöytäkirjat, raportit, liikenne-, sää- ja muut tiedot, tietokannat, tietokoneohjelmat, tietokoneohjelmien lähdekoo- dit, muut keksinnöt, ratkaisut, laitteistot ja vastaavat aineistot sekä niiden osat. Tässä määriteltyyn Aineistoon ei sisälly Tausta-ai- neisto.
Aineiston käyttötarkoitus	Tässä sopimuksessa tarkoitetun Projektin suunnittelu ja rakentami- nen (mukaan lukien Projektin kohteena olevan rakennuksen muut- taminen ja laajentaminen) ja siihen liittyvien järjestelmien rakenta- minen, kunnossapito, korjaaminen ja mahdollinen uudelleenraken- taminen sekä työn tuloksen käytettävyyden, turvallisuuden, laadun ja yhteensopivuuden varmistaminen, ylläpitoon liittyvät tehtävät, Projektin esittelyyn ja Tilaaajan sisäiseen koulutustoimintaan liittyvä käyttö. Edellä mainitun lisäksi Aineiston käyttötarkoituksena on Ti- laajan viranomaistehtäviin, esim. kaavoitukseen ja lupa-asioihin, liit- tyvä käyttö.
Allianssi	Osapuolten muodostama organisaatio, joka vastaa Projektin toteu- tuksesta yhteisesti Kehitysvaiheessa ja Toteutusvaiheessa tämän sopimuksen mukaisesti.
Allianssimalli	Projektin keskeisten toimijoiden välinen, kaikille Osapuolille yhtei- seen sopimukseen perustuva toteutusmuoto, jossa Osapuolet vas- taavat Projektin suunnittelusta ja rakentamisesta yhdessä yhteisellä allianssiorganisaatiolla, ja jossa toimijat jakavat Projektin liittyvät riskit ja hyödyt sekä noudattavat tiedon avoimuuden periaatteita kiinteää yhteistyötä toteuttaen.
Allianssin johtamisjärjestelmä	Järjestelmä, jossa määritellään Allianssin johtaminen. Johtamisjär- jestelmä kehitetään osana Kehitysvaiheen tehtäviä. Se sisältää Al- lianssin toimintakulttuurin, toimintatavat ja -menetelmät Projektin Kehitysvaiheen ja Toteutusvaiheen toteuttamiseksi.
Allianssin johtoryhmä (AJR); myös Johtoryhmä	Allianssin organisaatioon kuuluva ylin päättävä elin, joka vastaa Al- lianssin johtamisesta. Johtoryhmässä on jokaisella Osapuolella edustus tämän sopimuksen mukaisesti.
Allianssin peruskirja	Kokoelma Allianssin peruseriaatteita, jotka esitetään jäljempänä tässä sopimuksessa.
Allianssin projektipäällikkö; myös Projektipäällikkö	Allianssin projektiryhmän jäsen, joka johtaa Allianssin projektiryh- mää sekä Allianssin päivittäistä toimintaa.
Allianssin projektiryhmä (APR); myös Projektiryhmä	Allianssin organisaatioon kuuluva elin, jonka tehtävänä on johtaa ja koordinoida Allianssin päivittäistä toimintaa sekä johtaa Projektia.
Allianssin talousasiantuntija	Allianssin ulkopuolinen Tilaaajan asiantuntija, joka vastaa hankinta- vaiheessa tarjoajien kirjanpitojärjestelmien tarkastuksista ja valvoo Projektin aikana, että Osapuolten laskutus ja maksut ovat tämän so- pimuksen mukaisia ja että niissä noudatetaan avoimet kirjat -peri- aatetta.

Allianssisopimus	Tämä, Allianssimallin mukainen sopimus, joka kattaa Kehitysvaiheen ja Toteutusvaiheen jälkivastuuajan tehtävien.
Avaintulosalue (ATA)	Projektin suorituksen osa-alue, jolla Allianssin suoritumista mitataan ja erityisesti arvostetaan. Allianssin suoritumista kuvataan vaihteluvälillä -100 ja +100.
Avaintulostavoite	Osapuolten sopima, Tilaajan tavoitteista johdettu tavoite, joka on osa Kannustinjärjestelmää.
Hankkeen parhaaksi -periaate	Periaate, joka tarkoittaa toimintatapoja, päätöksiä ja ratkaisuja, jotka ovat yhdenmukaisia Allianssin peruskirjan periaatteiden kanssa ja joilla varmistetaan Osapuolten kannalta paras lopputulos Projektille.
Immateriaalioikeudet	Tausta-aineistoon tai Aineistoon liittyvät tekijänoikeudet (mukaan lukien oikeus tekijänoikeuksien edelleen luovuttamiseen ja oikeus tekijänoikeuden alaisten teosten muuttamiseen), patentit, tavaramerkit, verkkotunnukset, mallioikeudet, hyödyllisyysmallioikeudet, yrityssalaisuudet, tekniset esikuvat, taitotieto ja muut immateriaalioikeudet sekä muu edellä mainittuihin oikeuksiin rinnastettava taloudellista arvoa omaava rekisteröity tai rekisteröimätön omaisuus sekä edellä mainittujen oikeuksien suojaamiseksi jätetyt hakemukset.
Kannustinjärjestelmä	Toteutusvaihetta koskeva järjestelmä, jonka perusteella Osapuolet jakavat hyötyjä ja riskejä. Kannustinjärjestelmä on kuvattu tarkemmin Kaupallisessa mallissa. Järjestelmän yksityiskohdat sovitaan Kehitysvaiheen aikana.
Kaupallinen malli	Asiakirja, jossa kuvataan Allianssin toiminnan kaupalliset periaatteet ja joka on tämän sopimuksen liite.
Kehitysvaihe	Allianssin ensimmäinen vaihe, jonka aikana määritetään Toteutusvaiheen tekniset ja taloudelliset tavoitteet sekä laaditaan suunnitelma Projektin toteuttamisesta.
Kehitysvaiheen tehtävät	Tehtävät, joiden tuloksena syntyy Kehitysvaiheessa laadittava ja Toteutusvaiheeseen siirryttäessä vahvistettava Toteutussuunnitelma.
Korvattavat kustannukset	Allianssin töiden suorat kustannukset (mukaan lukien virheet, korjaukset ja turhat yritykset) ja projektikohtaiset yleiskustannukset, jotka korvataan todellisten tarkastettujen kustannusten mukaisesti. Korvattavat kustannukset määritetään tarkemmin Kaupallisessa mallissa ja sen liitteissä.
Osapuolet	Tämän sopimuksen allekirjoittaneet tahot yhdessä. Tilaaja ja Palveluntuottajien jäsenyritykset.
Osapuoli	Tämän sopimuksen allekirjoittanut taho. Tilaaja tai Palveluntuottajan jäsenyritys.
Palkkio	Kaupallisen mallin mukaisesti Palveluntuottajalle maksettava rahamäärä, joka sisältää Palveluntuottajan katteen ja ne yleiskustannukset, jotka eivät ole Korvattavia kustannuksia. Palkkio määritellään tarkemmin Kaupallisessa mallissa.
Palveluntuottaja	Yhdestä tai useammasta yrityksestä (Palveluntuottajan jäsenyritys) muodostuva Allianssin tehtävien suorittaja. Suunnitteluosapuoli tai Toteutusosapuoli.

Palveluntuottajan jäsenyryitys	Tämän sopimuksen Osapuoli. Yksittäinen yritys, joka huolehtii Palveluntuottajan tehtävistä yhdessä muiden kyseisen Palveluntuottajan jäsenyryitysten kanssa.
Projekti	Tampereen kaupungin Tammelan stadion. Projekti kattaa suunnittelun ja rakentamisen kokonaisuudessaan.
Päätoteuttaja	Osapuoli, joka on nimetty Toteutusvaiheen päätoteuttajaksi ja joka vastaa työmaan johtovelvollisuuksista sekä lakimääräisistä päätoteuttajan velvollisuuksista.
Suunnitteluosapuoli	Palveluntuottaja, joka koostuu niistä Osapuolista, jotka huolehtivat Projektin suunnittelusta.
Tausta-aineisto	Projektin sopimuksen ulkopuolella kehitetty Tilaajan ja/tai Palveluntuottajan jäsenyryityksen omistama tai hallussa oleva materiaali, jonka Osapuoli päättää tuoda Projektiin, kuten suunnitelmat, piirustukset, työtapaselostukset, laskelmat, pöytäkirjat, raportit, muut keksinnöt, ratkaisut ja vastaavat aineistot sekä niiden osat. Tässä määriteltyyn Tausta-aineistoon ei sisälly Aineisto.
Tavoitekustannus	Kehitysvaiheessa Allianssin asettama Projektin toteutuksen kustannustavoite sisältäen Tammelan stadion -hanketta koskevan IPT-sopimuksen perusteella Allianssille Stadion-projektista vastaavana jaettava IPT-sopimuksen mukainen Yhteisten tehtävien toteutuneiden kustannusten osuus.
Tilaaja	Tampereen kaupunki. Termiä käytetään tässä sopimuksessa silloin, kun Tilaaja toimii Osapuolena tai asiakkaana, joka on hankkinut Palveluntuottajan tai Palveluntuottajat toteuttamaan Projektin.
Tilaajan kustannusarvio	Kehitysvaiheessa Allianssin yhdessä muodostama paras mahdollinen arvio Kehitysvaiheen ja Toteutusvaiheen tehtävien Korvattavista kustannuksista, riskivarouksista, Bonuspoolista sekä mahdollisista Tilaajan omista kustannuksista.
Tilaus	Projektin tiettyä vaihetta koskeva tilaus, jossa on sovittu nimenomaan kyseistä vaihetta koskevat asiat.
Toteutusosapuoli	Palveluntuottaja, joka koostuu niistä Osapuolista, jotka huolehtivat Projektin toteutuksesta.
Toteutussuunnitelma	Kehitysvaiheessa laadittava, Allianssin yhdessä vahvistama Projektin toteuttamista koskeva suunnitelma, jonka Tilaaja hyväksyy päätäessään siirtymisestä Toteutusvaiheeseen. Suunnitelma sisältää Tavoitekustannuksen ja siihen liitettävän Kannustinjärjestelmän.
Toteutusvaihe	Allianssin toinen vaihe, jonka aikana Osapuolet toteuttavat Projektin Kehitysvaiheessa laaditun Toteutussuunnitelman mukaisesti. Toteutusvaihe käsittää rakentamisen ja käyttöönoton sekä näitä seuraavan jälkivastuajan.
Ulkopuolinen toimittaja	Allianssin alihankkija tai Allianssin tehtäviä toteuttava yritys, joka ei ole Osapuoli.

1 Osapuolet

Tämän sopimuksen Osapuolet on esitetty alla.

Tilaja

Nimi	Tampereen kaupunki
Y-tunnus	0211675-2
Osoite	PL 487, 33101 Tampere

Palveluntuottajat

Suunnitteluosapuoli

Nimi	JKMM Arkkitehdit Oy
Y-tunnus	2676548-2
Osoite	Lapinrinne 3, 00100 Helsinki

Toteutusosapuoli

Nimi	Pohjola Rakennus Oy Suomi
Y-tunnus	2539942-5
Osoite	Televisiokatu 4, 00240 Helsinki

2 Sopimuksen tarkoitus

- 2.1 Me Osapuolet sovimme tällä sopimuksella toteuttavamme Tampereen kaupungin Tammelan Stadionia koskevan projektin tässä sopimuksessa määritetyllä Allianssimallilla.
- 2.2 Projektin kohteena on Stadion-projekti, joka on tarkemmin määritelty koko Tammelan stadion -hanketta koskevassa IPT-sopimuksessa.
- 2.3 Stadion-projektin ohella Tammelan stadion -hankkeeseen kuuluu muita projekteja. Osapuolet ovat yhdessä muiden Tammela stadion -hankkeeseen osallistuvien kanssa solmineet IPT-sopimuksen koskien hankkeen projektien yhteisiä tehtäviä ja osapuolten rooleja hankkeessa.
- 2.4 Stadion-projektissa ja sen toteuttavassa Allianssissa Kaupunki toimii Tilaajana, Pohjola Rakennus urakoitsijana ja Toteutusosapuolena, ja JKMM pää- ja arkkitehtisuunnittelijana ja Suunnitteluosapuolena.
- 2.5 Tämä sopimus jakautuu Kehitysvaiheeseen ja Toteutusvaiheeseen. Kehitysvaiheessa suunnitellaan ja kehitetään Projektia. Toteutusvaiheessa toteutetaan Projekti Toteutussuunnitelman mukaisesti.

- 2.6 Toteutusvaihe sisältää jälkivastuuajan määriteltynä tämän sopimuksen ja sen liitteiden mukaisesti. Jälkivastuuaja kattaa kaikkien Allianssin työsuorituksessa ilmenevien virheiden korjaamisen.
- 2.7 Tilaaja päättää erikseen siirtymisestä seuraavaan vaiheeseen. Jokainen vaihe hankitaan erikseen omalla Tilauksellaan.
- 2.8 Tämän sopimuksen ehdot koskevat Projektin jokaista vaihetta, ellei nimenomaisesti ole todettu, että jokin ehto koskee vain Kehitysvaihetta tai vain Toteutusvaihetta.
- 2.9 Me Osapuolet sovimme tällä sopimuksella Projektissa tarvittavien tehtävien ja palveluiden kustannusten korvaamisen periaatteista ja ehdoista.
- 2.10 Me Osapuolet sitoudumme luovuttamaan yhteiseen käyttöön kaiken hallussamme olevan Projektin tehtävien suorittamisessa tarvittavan tiedon.
- 2.11 Me Osapuolet olemme tutustuneet sopimusasiakirjoihin, lähtöaineistoon ja muuhun Tilaajan muille Osapuolille toimittamaan aineistoon sekä itsenäisesti arvioineet sopimusasiakirjojen, lähtöaineiston ja mainitun muun aineiston oikeellisuuden sekä niiden sisällön soveltuvuuden Allianssin toteuttamista varten.
- 2.12 Tilaajalla on tämän sopimuksen mukaan laajat oikeudet keskeyttää Projekti sekä irtisanoa Palveluntuottajan jäsenyritys tai tämä sopimus. Tilaajalla ei kuitenkaan ole tarkoitus käyttää näitä oikeuksiaan, ellei se ole Tilaajan käsityksen mukaan välttämätöntä.

3 Allianssin tehtävä ja periaatteet

3.1 Tehtävämme

- 3.1.1 Me toteutamme Projektin sellaisella innovatiivisella, yhteistoiminnallisella ja tehokkaalla tavalla, joka parhaiten tukee kaikkia Osapuolia saavuttamaan Projektille parhaan lopputuloksen kaikilla Avaintulosalueilla.
- 3.1.2 Tässä sopimuksessa sanoilla "me" tai "meidän" viitataan kaikkiin Osapuoliin.

3.2 Allianssin peruskirja

- 3.2.1 Me sitoudumme seuraaviin Allianssimme peruseriaatteisiin:
 - a) Me kaikki voitamme tai me kaikki häviämme yhdessä.
 - b) Meillä on yhteinen vastuu tuloksesta.
 - c) Meillä kaikilla on yhtäläiset oikeudet lukuun ottamatta erikseen mainittuja yksipuolisia oikeuksia.
 - d) Teemme kaikki päätökset hankkeen parhaaksi -periaatteella, emmekä tee päätöksiä tai pyri myötävaikuttamaan sellaiseen päätöksentekoon, jolla tietoisesti loukkaamme tiedossamme olevia toisten Osapuolten oikeutettuja etuja ja odotuksia.
 - e) Meillä kaikilla on roolimme mukaiset oikeudet ja vastuut.
 - f) Emme syyttele toisiamme.
 - g) Kaikki maksuliikenne tapahtuu avoimin kirjoin.
 - h) Rohkaisemme toisiamme innovatiiviseen ajatteluun tavoitteena saavuttaa erinomaisia tuloksia.
 - i) Sitoudumme antamaan Projektille sen tarvitseman rajoituksettoman tuen.
 - j) Emme tavoittele etua toisen kustannuksella.

- k) Mahdollisissa erimielisyyttä aiheuttavissa tilanteissa teemme päätökset ilman viivytyksiä, emmekä painosta toisia Osapuolia esimerkiksi uhkaamalla sopimuksen päättämisellä.
- 3.2.2 Saavuttaaksemme tavoitteemme tulemme päivittäisessä toiminnassa toimimaan seuraavasti:
- a) Keskustelemme avoimesti ja rehellisesti.
 - b) Kuuntelemme toisiamme tarkkaan ja kunnioitamme toistemme mielipiteitä.
 - c) Kannustamme kaikkia ajattelemaan vapaasti ja innovatiivisesti ilman pelkoa epäonnistumisesta/moitteista.
 - d) Sanomme, mitä tarkoitamme, ja tarkoitamme, mitä sanomme.
 - e) Annamme tunnustusta onnistumisistamme.
 - f) Haastamme itsemme ennemmin kuin syytelemme toisiamme.
 - g) Otamme vastuun teoistamme ja niiden vaikutuksista.
 - h) Sitoudumme haastaviin tavoitteisiin tietämättä välttämättä, kuinka niihin päästään.
 - i) Toteutamme kaikki Allianssin johtoryhmän päätökset.
 - j) Kerromme omalle henkilöstöllemme ja tärkeimmille alihankkijoillemme Allianssin peruseriaatteet ja Kaupallisen mallin perusteet sekä sitoutamme heidät kannustimilla, jotta he toimivat hankkeen parhaaksi -periaatteen mukaisesti.
- 3.3 Toimintaa koskevat sitoumukset**
- 3.3.1 Toteuttaessamme tämän sopimuksen mukaisia velvoitteita sitoudumme toimimaan seuraavasti:
- a) Suoritamme kaikki vaikutusmahdollisuuksiemme piirissä olevat tehtävät oikein ja tarkoituksenmukaisesti, jotta kaikki Osapuolet voivat suorittaa velvollisuutensa tämän sopimuksen mukaisesti ja jotta voimme saavuttaa tämän sopimuksen mukaiset tavoitteet.
 - b) Tuomme esille kaikki mahdolliset eturistiriidat, jotka ovat olemassa tai saattavat tulla esille Projektin toteuttamisessa ennen kuin osallistumme mihinkään päätökseen, johon ristiriita liittyy.
 - c) Toimimme hankkeen parhaaksi -periaatteen mukaisesti, mikä johtaa Projektin kannalta parhaaseen lopputulokseen.
 - d) Toimimme järkevästi, oikeudenmukaisesti ja rehellisesti ottaen huomioon tämän sopimuksen ehdot, taustat ja tavoitteet.

4 Sopimuskokonaisuus

4.1 Sopimuksen määrävyys

- 4.1.1 Tämä sopimus liitteineen sisältää kaikki oikeudet ja velvollisuudet, joihin olemme sitoutuneet Projektin toteuttamisessa. Osapuolet tiedostavat, että tämän sopimuksen liitteet ovat olennainen osa tätä sopimusta.

- 4.1.2 Tämän sopimuksen ehdot muodostavat yksinomaiset ehdot Tilaajan ja Palveluntuottajan jäsenyrityksien välisessä sopimussuhteessa. Tämän sopimuksen ehtoja eivät ole Konsulttitoiminnan yleiset sopimusehdot (KSE 2013) tai Rakennusurakan yleiset sopimusehdot (YSE 1998) eikä niitä sovelleta myöskään tämän sopimuksen tulkinnassa.
- 4.2 Sopimuksen ja sen liitteiden pätevyysjärjestys**
- 4.2.1 Osapuolet noudattavat tätä sopimusta ja sen liitteitä seuraavassa pätevyysjärjestyksessä:
- 1) Tilaus liitteineen (Kehitysvaihe ja Toteutusvaihe)
 - 2) Tämä sopimus
 - 3) Kaupallinen malli
 - 4) Korvattavien kustannusten luettelo
 - 5) Johtamisjärjestelmä
 - 6) Toteutussuunnitelma liitteineen (valmistuu Kehitysvaiheessa)
 - 7) Kehitysvaiheen projektisuunnitelma liitteineen (valmistuu Kehitysvaiheessa)
 - 8) Vakuutusstrategia
- 4.2.2 Liitteet lisätään tämän sopimuksen oheen sitä mukaa, kun ne valmistuvat.
- 4.2.3 Sopimusasiakirjat täydentävät toisiaan siten, että yhdessäkin asiakirjassa annettu määräys katsotaan päteväksi, vaikka se puuttuisi muista sopimusasiakirjoista, jos kyseinen määräys ei ole ristiriidassa pätevyysjärjestyksessä ylempänä olevan sopimusasiakirjan sisällön kanssa.
- 4.3 Viittaukset lainsäädäntöön**
- 4.3.1 Viittaukset lakiin tai lainkohtaan pitävät sisällään myös lainmuutokset ja säännökset, jotka tulevat viitatus lain tai lainkohdan tilalle.

5 Allianssin organisaatio ja johtaminen

- 5.1 Allianssin organisaatio**
- 5.1.1 Allianssia johtaa Allianssin johtoryhmä, joka perustetaan ja joka toimii tämän sopimuksen mukaisesti.
- 5.1.2 Allianssin päivittäisiä asioita hoitaa ja johtaa Allianssin projektiryhmä, joka perustetaan ja joka toimii tämän sopimuksen mukaisesti.
- 5.1.3 Projektiryhmää johtaa Allianssin Projektipäällikkö, joka nimitetään tämän sopimuksen mukaisesti.
- 5.2 Allianssin johtamisjärjestelmä**
- 5.2.1 Me noudatamme Projektin toteuttamisessa Allianssin johtoryhmän hyväksymää Allianssin johtamisjärjestelmää, jonka kehitämme Kehitysvaiheen aikana.
- 5.2.2 Allianssin johtamisjärjestelmä kehitetään asteittain. Allianssin johtamisjärjestelmän jokaisessa erillisessä asiakirjassa tulee todeta, mitä kohtia asiakirjasta voidaan muuttaa Projektipäällikön hyväksynnällä ja mitä kohtia voidaan muuttaa vain Allianssin johtoryhmän hyväksynnällä.

- 5.2.3 Johtamisjärjestelmän noudattamisen varmistamiseksi voidaan määrätä tarkastus. Kehitysvaiheessa tarkastuksen voi määrätä pidettäväksi kuka tahansa Osapuoli. Toteutusvaiheessa tarkastuksen voi määrätä pidettäväksi Tilaaja tai Allianssin johtoryhmä.
- 5.2.4 Tarkastuksen suorittaa Allianssin talousasiantuntija tai muu ulkopuolinen ja riippumaton tarkastaja, joka toteaa tarkastusraportissaan, onko johtamisjärjestelmää noudatettu ja miltä osin mahdollisia korjauksia edellytetään tehtäväksi.
- 5.2.5 Tarkastaja on salassapitovelvollinen myös suhteessa muihin tämän sopimuksen Osapuoliin tarkastuksen yhteydessä saamistaan liike- ja ammattisalaisuuksista. Salassapidosta on määrätty tarkemmin jäljempänä tässä sopimuksessa.
- 5.2.6 Tällaiseen tarkastukseen liittyen toimimme seuraavasti:
- Me järjestämme pääsyn niihin Projektia koskeviin asiakirjoihin ja tiloihin, joita tarvitaan tarkastuksen suorittamiseen.
 - Tulemme välittömästi korjaamaan puutteet tai muuttamaan Allianssin johtamisjärjestelmää tämän sopimuksen mukaisesti.
 - Tarkastuksen Palveluntuottajalle aiheuttamat kustannukset ovat Korvattavia kustannuksia, jos ne täyttävät Korvattaville kustannuksille määritellyt ehdot.
- 5.3 Tilaajan kaksi roolia**
- 5.3.1 Tilaajalla on kaksi erillistä roolia tässä sopimuksessa:
- 1) Tilaaja on Allianssin asiakas, joka on hankkinut Palveluntuottajan toteuttamaan Projektin.
 - 2) Tilaaja on Osapuoli.

6 Allianssin johtoryhmä (AJR)

- 6.1 Vastualueet**
- 6.1.1 Olemme perustaneet Allianssin johtoryhmän, jonka tehtävä on:
- a) käyttää Allianssin ylintä päätäntävaltaa;
 - b) tässä sopimuksessa sovitun lisäksi asettaa tai täsmentää menettelytavat ja antaa strategisia ohjeita Allianssille;
 - c) määrittellä toimintavaltuudet Projektin asiantuntijoille;
 - d) nimittää uusi Allianssin projektipäällikön, mikäli tämä vaihdetaan sopimuksen aikana;
 - e) tarkastaa ja hyväksyä Allianssin projektipäällikön ehdotukset Allianssin projektiryhmän uusiksi jäseniksi, mikäli projektiryhmän jäseniin tulee muutoksia;
 - f) tukea Allianssin projektipäällikköä ja Allianssin projektiryhmää;
 - g) perustaa tarvittaessa Allianssille työryhmiä;
 - h) pitää yhteyttä Tilaajaan sekä toteuttaa Tilaajan päätökset ja ohjeet Tilaajalle varattujen oikeuksien mukaisesti;
 - i) ratkaista päätäntävaltaansa kuuluvat erimielisyydet;
 - j) tarkastaa ja hyväksyä Toteutussuunnitelman;
 - k) tarkastaa ja hyväksyä Allianssin johtamisjärjestelmän ja siihen myöhemmin mahdollisesti tehtävät muutokset;

- l) varmistaa, että Kehitysvaiheen tehtävät toteutetaan tämän sopimuksen ja Kehitysvaiheessa kehitettävän Allianssin johtamisjärjestelmän mukaisesti;
- m) valvoa Allianssin toimintatapoja ja suoritusta niin, että Allianssin tavoitteet toteutuvat;
- n) näyttää esimerkkiä ylimmän johdon osallistumisesta ja sitoutumisesta Allianssin periaatteisiin;
- o) kannustaa allianssiorganisaatiota erinomaisiin tuloksiin; ja
- p) hyväksyä Allianssin kustannus- ja Avaintulostavoitteet tämän sopimuksen mukaisesti.

6.2 Osapuolten edustus

- 6.2.1 Tilaajalla on oikeus nimetä Johtoryhmään kaksi jäsentä. Jokaisella Palveluntuottajalla on oikeus nimetä Johtoryhmään kaksi jäsentä.
- 6.2.2 Osapuolilla on lisäksi oikeus nimetä jokaiselle nimetylle jäsenelle varahenkilö siltä varalta, että varsinainen jäsen on estynyt osallistumaan.
- 6.2.3 Allianssin projektipäällikkö ei voi olla Johtoryhmän jäsen.
- 6.2.4 Johtoryhmän jäsenet on nimetty liitteessä (Johtamisjärjestelmä).
- 6.2.5 Jokaisen Osapuolen tulee varmistaa, että Johtoryhmän jäsenillä on tarvittava toimivalta suorittaa hänelle tämän sopimuksen mukaisesti Johtoryhmän jäsenenä kuuluvat tehtävät. Olemme kaikki valtuuttaneet Johtoryhmän jäsenet tekemään päätökset kaikista niistä asioista, jotka tämän sopimuksen mukaan kuuluvat Johtoryhmän toimivaltaan.
- 6.2.6 Johtoryhmän kullekin jäsenelle sovitaan hankkeen parhaaksi -periaatteen mukaisesti oma vastuualue.
- 6.2.7 Voimme vaihtaa Johtoryhmän jäsenen uuteen jäseneen tai nimetä sijaisen vain muiden Osapuolten hyväksynnällä. Hyväksyttävänä syynä Johtoryhmän jäsenen vaihtamiseen on aina pidettävä henkilön työkyvyn olennaista heikentymistä, työnantajan vaihtumista, Johtoryhmän jäsenen tehtävien ja vastuualueen muutosta organisaation sisällä siten, että jäsen ei enää vastaa Allianssiin liittyvistä toiminnoista tai muita tilanteita, joissa työnantaja on lakisääteisesti velvollinen antamaan työntekijälle vapaata.
- 6.2.8 Mikäli Palveluntuottajan jäsenyritys vaihtaa Johtoryhmän jäsenen ilman Tilaajan hyväksyntää muutoin kuin työnantajasta riippumattomasta syystä, tulee Palveluntuottajan jäsenyrityksen maksaa 50 000 euron korvaus Tilaajalle jokaista vaihdettua henkilöä kohti.
- 6.2.9 Avainhenkilön vaihtamisena on pidettävä myös sitä, että avainhenkilön tehtävät siirretään merkittävässä määrin jollekin muulle henkilölle.

6.3 Kokoukset ja päätöksenteko

- 6.3.1 Johtoryhmän kokous pidetään vähintään kerran kuukaudessa, ellei Johtoryhmä muuta sovi.
- 6.3.2 Johtoryhmä voi tehdä päätöksen vain, jos:
 - 1) kutsu kokoukseen on toimitettu erikseen sovittavalla tavalla; ja
 - 2) päätös on yksimielinen (jokaisella kokouksessa läsnä olevalla Johtoryhmän jäsenellä on siten ns. veto-oikeus päätöksenteossa).
- 6.3.3 Mikäli yksimielistä päätöstä ei jossakin asiassa saavuteta, Johtoryhmän tulee aloittaa viipymättä jäljempänä kuvattu erimielisyyksien ratkaisemista koskeva menettely.
- 6.3.4 Johtoryhmän tulee kirjata kaikki päätöksensä ja toimenpiteensä seuraavan menettelyn mukaisesti:
 - a) Johtoryhmän tulee nimetä itselleen sihteeri;

- b) sihteerin tulee toimittaa asialista kokouksessa käsiteltävistä asioista Johtoryhmän jäsenille hyvissä ajoin ennen kokousta;
- c) sihteerin tulee osallistua kaikkiin Johtoryhmän kokouksiin ja tehdä pöytäkirja kaikista päätöksistä ja sovitusta toimenpiteistä sekä kirjata ne asiat, joista ei kokouksen aikana päästy yksimielisyyteen, mukaan lukien erimielisyyksien syyt;
- d) sihteerin tulee laatia pöytäkirja kokouksen aikana;
- e) ennen jokaisen kokouksen päätöstä Johtoryhmän tulee tarkastaa sihteerin muistiinpanot ja korjata niitä tarpeen mukaan siten, että se saa sovittua sanamuodon, joka luotettavasti kuvaa sen päätöksiä ja sovittuja toimia; ja
- f) sihteerin tulee toimittaa Allianssin johtoryhmän pöytäkirja jokaiselle Johtoryhmän jäsenelle ja Allianssin projektipäällikölle kolmen arkipäivän kuluessa kokouksesta.

7 Allianssin projektiryhmä (APR)

7.1 Vastuualueet

- 7.1.1 Olemme perustaneet Allianssin projektiryhmän, tehtävänä on johtaa ja koordinoita Allianssin päivittäistä toimintaa ja johtaa Projektia.
- 7.1.2 Allianssin projektiryhmä voi perustaa Allianssille työryhmiä.

7.2 Osapuolten edustus

- 7.2.1 Projektiryhmä muodostuu Osapuolten edustajista, ja jäsenistä vähintään kolme on tilaajan nimeämiä.
- 7.2.2 Projektiryhmän jäsenet on nimetty liitteessä (Johtamisjärjestelmä).
- 7.2.3 Emme saa poistaa ketään Projektiryhmän jäsenistä tehtävästään ilman Johtoryhmän hyväksyntää. Hyväksyttävänä syynä Projektiryhmän jäsenen vaihtamiseen on aina pidettävä henkilön työkyvyn olennaista heikentymistä, työnantajan vaihtumista tai muita tilanteita, joissa työnantaja on lakisääteisesti velvollinen antamaan työntekijälle vapaata.
- 7.2.4 Mikäli Palveluntuottajan jäsenyritys vaihtaa Projektiryhmän jäsenen ilman Tilaajan hyväksyntää muutoin kuin työnantajasta riippumattomasta syystä, tulee Palveluntuottajan jäsenyrityksen maksaa 50 000 euron korvaus Tilaajalle jokaista vaihdettua henkilöä kohti.
- 7.2.5 Avainhenkilön vaihtamisena on pidettävä myös sitä, että avainhenkilön tehtävät siirretään merkittävässä määrin jollekin muulle henkilölle.
- 7.2.6 Mikäli Palveluntuottajan jäsenyritys haluaa vaihtaa jonkun Projektiryhmään nimetyistä avainhenkilöistä Projektin aikana, Palveluntuottajan jäsenyrityksen tulee nimetä tilalle uusi avainhenkilö, joka täyttää kyseiselle avainhenkilölle asetetut vaatimukset.

7.3 Kokoukset ja päätöksenteko

- 7.3.1 Projektiryhmä kokoontuu niin usein kuin sen jäsenet katsovat tarpeelliseksi tai kun sen tulee Johtoryhmän määräyksen mukaisesti kokoontua.
- 7.3.2 Jos Projektiryhmä ei ole muuta sopinut, Allianssin projektipäällikkö toimii Projektiryhmän kokousten puheenjohtajana.
- 7.3.3 Allianssin projektipäällikkö on valtuutettu tekemään päätökset Projektiryhmän määrittämän toimivallan rajoissa. Allianssin projektipäällikön tulee kuitenkin:

- a) konsultoida Projektiryhmän jäseniä tarkoituksena saavuttaa yhteisymmärrys kaikissa asioissa, jotka koskevat Projektia;
 - b) osoittaa sellaista johtamista, joka varmistaa, että kaikilla hänen päätöksillään on Projektiryhmän jokaisen jäsenen tuki (tämä koskee myös niitä tilanteita, kun osa Projektiryhmän jäsenistä olisi tehnyt toisenlaisen päätöksen); ja
 - c) tulee ilmoittaa Johtoryhmälle, jos päätöksellä tai ohjeella ei ole Projektiryhmän tukea.
- 7.3.4 Ellei Johtoryhmä ole antanut muuta määräystä tai ellei johtamisjärjestelmässä ole muuta määrätty, Projektiryhmän tulee pitää pöytäkirjaa kaikista päätöksistä ja sovitusta toimista, jotka tehdään sen kokouksissa. Pöytäkirjan kopio tulee toimittaa kokouksen jälkeen viipymättä kaikille Projektiryhmän ja Johtoryhmän jäsenille, ellei Johtoryhmä ole antanut muuta ohjetta.

8 Allianssin projektipäällikkö

8.1 Vastuualueet

- 8.1.1 Allianssin Projektipäällikkö on Projektiryhmän jäsen ja sen johtaja. Allianssin projektipäällikkö on vastuussa Johtoryhmälle Kehitysvaiheen tehtävien suorittamisesta.
- 8.1.2 Projektipäälliköllä on johtamisjärjestelmässä määrätty tehtävät. Erityisesti Allianssin projektipäällikön tehtävänä on:
 - a) johtaa, tukea ja neuvoa sekä luoda ja ylläpitää Allianssin korkeaa suoritusastoa;
 - b) tehdä päätökset päätäntävaltaansa kuuluvissa asioissa ja johtaa Projektiryhmän päivittäistä toimintaa;
 - c) osallistua Johtoryhmän kokouksiin ja raportoida Johtoryhmälle päivän tilanteesta sekä arvioida tulevaa suoritusta ja pyytää ohjeita ja tukea Johtoryhmältä;
 - d) panna täytäntöön Johtoryhmän ohjeet ja päätökset;
 - e) suorittaa toimet, joita Projektipäälliköltä erityisesti vaaditaan tässä sopimuksessa;
 - f) esitellä Johtoryhmälle uudet Projektiryhmän perustamat työryhmät; ja
 - g) suorittaa muut tehtävät, jotka Johtoryhmä osoittaa.
- 8.1.3 Allianssin projektipäällikön tulee toimia sovituisissa taloudellisissa ja muissa puitteissa, jotka on esitetty Allianssin johtamisjärjestelmässä tai jotka on hyväksytty Johtoryhmässä. Allianssin projektipäällikön tulee ohjata Johtoryhmälle tai muulle johtamisjärjestelmän mukaan päätäntävaltaiselle toimielimelle ne asiat, jotka eivät kuulu hänen toimivaltaansa.
- 8.1.4 Allianssin projektipäällikkö ei ole Johtoryhmän jäsen, eikä näin ollen osallistu yksimieliseen päätöksentekoon eikä hänellä ole veto-oikeutta.
- 8.1.5 Allianssin projektipäällikkö raportoi Johtoryhmälle. Hänellä on oikeus olla läsnä ja käyttää puheoikeutta Johtoryhmän kokouksissa.

8.2 Nimittäminen

- 8.2.1 Projektipäällikön nimittää Johtoryhmä.
- 8.2.2 Projektipäällikkö on nimetty liitteessä (Johtamisjärjestelmä).

- 8.2.3 Projektipäällikön voi erottaa ja korvata milloin tahansa Johtoryhmän päätöksellä. Johtoryhmä voi nimittää henkilön toimimaan Projektipäällikkönä myös väliaikaisesti, mikäli Projektipäällikkö ei väliaikaisesti ole käytettävissä tai mikäli Projektipäällikkö on erotettu eikä toista ole vielä nimitetty.

9 Osapuolten oikeudet ja velvollisuudet

9.1 Tilaajan oikeudet ja velvollisuudet

- 9.1.1 Vaikka tarkoituksena on, että kaikki päätökset, jotka vaikuttavat työhömmme Allianssin alaisuudessa, tehdään yhteisesti, hyväksymme, että Tilaaja tekee yksipuolisesti lopulliset päätökset seuraavissa asioissa:
- a) Tilaajan toimintaan liittyvien viranomais- ja muiden ohjeiden antaminen, tulkinta ja soveltaminen;
 - b) Projektin töiden keskeyttäminen ja/tai uudelleen aloittaminen tämän sopimuksen mukaisesti;
 - c) Palveluntuottajan jäsenyrityksen tai tämän sopimuksen irtisanominen;
 - d) Projektin toiminnalliset vaatimukset, laajuus ja suunnitteluperusteet;
 - e) määrätä pääsy Projektiin liittyville Tilaajan alueille ja tiloihin sekä tietoihin pääsy;
 - f) yhteydenpito tiedotusvälineisiin, ellei erikseen muuta sovita;
 - g) yhteydenpito sidosryhmiin ja lupaviranomaisiin, ellei erikseen muuta sovita tai ellei tehtävään nimetty henkilö ole lainsäädännöstä johtuvista syistä velvollinen olemaan yhteydessä lupaviranomaisiin;
 - h) Toteutussuunnitelman hyväksyminen Johtoryhmän tekemästä esityksestä; ja
 - i) kaikki muut asiat, jotka tämän sopimuksen mukaisesti annetaan tilaajan päätettäväksi, määrättäväksi tai ohjattavaksi.
- 9.1.2 Tilaajan tulee ilmoittaa Johtoryhmälle ohjeistaan, määräyksistään tai päätöksistään oikeuksiensa käytöstä niin pian kuin mahdollista, jotta minimoidaan kustannukset, myöhästymiset ja häiriöt Projektille.
- 9.1.3 Hyväksymme ja toteutamme Tilaajan edellä mainituilla perusteilla antamat ohjeet ja päätökset.
- 9.1.4 Palveluntuottajalle aiheutuvat kustannukset korvataan Palveluntuottajalle sen noudattaessa Tilaajan oikeuksiin perustuvaa ohjetta tai päätöstä, jos kustannukset ovat Kaupallisen mallin mukaisia Korvattavia kustannuksia.
- 9.1.5 Kehitysvaiheen aikana voimaan tulevien, Tilaajan yksipuolisiin päätöksiin liittyvien muutosten vaikutukset tulee ottaa huomioon Toteutussuunnitelmassa, Tavoitekustannuksessa sekä Avaintulosalueissa Kaupallisen mallin mukaisesti ja Johtoryhmän päättämällä tavalla.
- ### 9.2 Palveluntuottajan oikeudet ja velvollisuudet
- 9.2.1 Vaikka tarkoituksena on, että kaikki päätökset, jotka vaikuttavat työhömmme Allianssin alaisuudessa tehdään yhteisesti, hyväksymme, että Palveluntuottaja tekee yksipuolisesti lopulliset päätökset seuraavissa asioissa:
- a) sopimuksen irtisanominen;

- b) kaikki muut asiat, jotka tämän sopimuksen mukaisesti annetaan Palveluntuottajan päätettäväksi, määrättäväksi tai ohjattavaksi; ja
- c) Palveluntuottajan jäsenyritystä velvoittavan lainsäädännön sekä viranomaisten päätösten, määräysten ja ohjeiden mukaiset oikeudet ja velvollisuudet.

10 Projektin resurssit

10.1 Päätoteuttaja

- 10.1.1 Projektin päätoteuttaja on nimetty vaihetta koskevassa Tilauksessa.

10.2 Resurssien hankinta

- 10.2.1 Käytämme omia resurssejamme tarvittaessa yhdistettynä ulkopuolisilta toimittajilta hankittaviin resursseihin toteuttaaksemme Projektin. Kaikki tällaiset resurssit valitaan hankkeen parhaaksi -periaatteen mukaisesti.

10.3 Alihankkijat

- 10.3.1 Kun Osapuoli hankkii Ulkopuolisen toimittajan tämän sopimuksen täyttämiseen:
 - a) varmistamme, että Ulkopuolisen toimittajan hankinta ja sopimus tehdään Allianssin johtamisjärjestelmään kuuluvan hankintasuunnitelman mukaisesti;
 - b) kaikki suoritukset, jotka maksetaan Ulkopuoliselle toimittajalle sopimuksen mukaisesti, ovat Korvattavia kustannuksia;
 - c) olemme yhteisesti vastuussa Ulkopuolisten toimittajien hankinnasta;
 - d) alihankkijat sitoutetaan Allianssin tavoitteisiin ja merkittävimmät alihankkijat saavat Allianssin tavoitteisiin perustuvan kannustimet; ja
 - e) varmistamme, että alihankintasopimukseen sisällytetään ehto, jonka mukaan se voidaan siirtää tässä sopimuksessa määrättyllä tavalla.

11 Kehitysvaiheen sisältö ja tehtävät

11.1 Kehitysvaiheen alkaminen

- 11.1.1 Kehitysvaihe alkaa välittömästi, kun tämä sopimus ja Kehitysvaihetta koskeva Tilaus on allekirjoitettu.

11.2 Kehitysvaiheen tehtävien suorittaminen

- 11.2.1 Toteutamme Kehitysvaiheen tehtävät:
 - a) huolellisesti, asiantuntevasti ja tehokkaasti;
 - b) siten, että luvattu laatu saavutetaan Allianssin johtamisjärjestelmässä olevien laatuvaatimusten ja valvontasuunnitelmien mukaisesti;
 - c) aikataulussa;
 - d) noudattaen lainsäädäntöä, määräyksiä, päätöksiä, viranomaisohjeita ja työehtosopimuksia, ja velvoittaen myös sopijakumppanimme noudattamaan niitä;

- e) tavoitteena saavuttaa tai ylittää ne tavoitteet, jotka on esitetty Allianssin peruskirjassa ja/tai Johtoryhmän ohjeistuksissa; ja
 - f) varmistaen, ettemme riko suojattuja immateriaalioikeuksia.
- 11.2.2 Vakuutamme, että toimiessamme Kehitysvaiheen tehtävissä emme riko lainsäädännössä tai lupaehdoissa asetettuja vaatimuksia.
- 11.2.3 Sitoudumme toteuttamaan turvallisen työympäristön ja pyrimme ehkäisemään vahinkoja ja onnettomuuksia. Tämä tavoite on ensisijainen kaikkiin muihin tavoitteisiin nähden.
- 11.2.4 Noudatamme kaikkia työsuojeluun liittyviä lakisääteisiä vaatimuksia ja Allianssin johtamisjärjestelmän ohjeita, suunnitelmia sekä menettelytapoja.
- 11.2.5 Saavutamme kaikki asetetut aikatavoitteet. Kehitysvaiheen arvioitu valmistumisaika on määritetty liitteessä (Tilaus).
- 11.2.6 Toteutamme Projektin kustannustehokkaasti innovatiivisten ratkaisujen sekä tehokkaiden toiminta- ja työtapojen avulla.
- 11.2.7 Varmistamme, että suunnittelun laatu on erinomainen.

12 Toteutusvaiheen sisältö ja tehtävät

12.1 Yleisaikataulu

- 12.1.1 Teemme tarvittavat päätökset ja suoritamme kaikki tarvittavat toimenpiteet tehdäksemme Projektin mukaiset työt yleisaikataulun mukaisesti siten, että kaikki Projektille asetetut tavoitteet toteutuvat. Projektin arvioitu valmistumisaika on määritetty liitteessä (Kompensatiomalli).
- 12.1.2 Muutokset yleisaikatauluun tulee hyväksyttää Johtoryhmällä.

12.2 Rakennusvaihe ja jälkivastuu aika

- 12.2.1 Projektin Toteutusvaihe jakautuu rakennusvaiheeseen ja jälkivastuu aikaan.
- 12.2.2 Projektin rakennusvaihe sisältää Kehitysvaiheessa sovittujen töiden toteuttamisen tämän sopimuksen mukaisesti.
- 12.2.3 Projektin jälkivastuuajana vastaamme kaikista Allianssin työsuorituksessa ilmenevien virheiden korjaamisesta.

12.3 Jälkivastuuajan alkaminen

- 12.3.1 Allianssin on Projektin rakennusvaiheen valmistuessa otettava Projekti vastaan Kehitysvaiheessa sovittua menettelyä noudattaen. Vastaanotosta laaditaan pöytäkirja, joka Johtoryhmän tulee hyväksyä ja jossa todetaan kohde hyväksytysti vastaanotetuksi. Jälkivastuu aika alkaa hyväksytystä vastaanotosta.

12.4 Jälkivastuu aika ja Projektin lopullinen valmistuminen

- 12.4.1 Vastaamme Projektin Toteutusvaiheen suorituksen mukaisuudesta, mukaan lukien kaikki suunnittelu- ja rakennustyöt, viisi (5) vuotta Projektin rakennusvaiheen vastaanotosta.
- 12.4.2 Allianssi sopii yhdessä kiinteistön isännöitsijän ja huollon kanssa keskinäisistä vastuista Toteutusvaiheen aikana.

- 12.4.3 Olemme velvollisia korjaamaan suorituksessamme Projektin jälkivastuuajana ilmenevät virheet, jotka aiheutuvat meistä riippuvista syistä. Virheeksi ei katsota normaalia kulumista tai rakennuksen käyttäjien aiheuttamia vikoja.
- 12.4.4 Huolehdimme jälkivastuuajana meille kuuluvista tehtävistä sekä sovimme yhteistyöstä kohteen ylläpitäjän kanssa virheiden ja puutteiden korjaamiseksi viipymättä ja turvallisuutta sekä kohteen käytettävyyttä vaarantamatta.
- 12.4.5 Palveluntuottajalle virheiden korjauksesta aiheutuvat kustannukset ovat Korvattavia kustannuksia.
- 12.4.6 Jälkivastuuajana meidän tulee pyytää ja saada Tilaajan hyväksyntä suorittamistamme tehtävistä. Tilaajan hyväksynnän ja jälkivastuuajan päättymisen jälkeen Projekti päättyy. Hyväksymismenettely sovitaan Kehitysvaiheessa.

12.5 Toteutusvaiheen tehtävien suorittaminen

- 12.5.1 Varmistamme työturvallisuuden seuraavilla keinoilla:
- Allianssin Osapuolista yksi valitaan vastaamaan päätoteuttajan työturvallisuuteen liittyvien tehtävien ja vastuiden hoitamisesta. Vastuuhenkilö on nimetty liitteessä (Tilaus).
 - Tilaaja nimeää turvallisuuskoordinaattorin, joka on nimetty liitteessä (Tilaus).
 - Olemme sitoutuneet toteuttamaan turvallisen työympäristön ja pyrimme ehkäisemään vahinkoja ja onnettomuuksia. Tämä tavoite on ensisijainen kaikkiin muihin tavoitteisiin nähden.
 - Olemme sitoutuneet toimimaan työssämme turvallisesti sekä käyttämään ammattitaitoista työvoimaa ja turvallisia työmenetelmiä sekä käyttötarkoitukseen sopivia koneita ja laitteita.
 - Noudatamme kaikkia työsuojeluun liittyviä lakisääteisiä vaatimuksia, viranomaisten määräyksiä, ohjeita ja päätöksiä sekä Allianssin johtamisjärjestelmän ohjeita, suunnitelmia sekä menettelytapoja.
- 12.5.2 Toimimme lainsäädännön ja lupaehtojen mukaan:
- Varmistamme, ettei mikään työsuoritus riko lakisääteisiä vaatimuksia, viranomaisten määräyksiä, ohjeita ja päätöksiä tai lupaehtoja.
 - Hankimme kaikki sopimuksen täyttämiseksi tarvittavat luvat ja teemme tarvittavat viranomaisilmoitukset.
- 12.5.3 Suoritamme kaikki työt hyvällä ammattitaidolla ja laadukkaasti varmistaaksemme, että:
- suunnittelun laatu on erinomainen;
 - kaikkien työsuoritusten laatu täyttää/ylittää suunnitteluperusteissa ja suunnitelmissa esitetyt vaatimukset; ja
 - työn lopputulos soveltuu tarkoitettuun käyttöön ja täyttää/ylittää lopputuotteelle asetetut laadulliset tavoitteet.
- 12.5.4 Työmaan hallinnasta ja hoitamisesta sovimme, että:
- työmaan hallinta ja pääsy työmaalle saattaa olla rajoitettu Tilaajan määräyksestä;
 - pidämme hallinnassamme olevan työmaa-alueen turvallisena ja siistinä; ja
 - noudatamme työmaa-alueella päätoteuttajan määräyksiä.
- 12.5.5 Allianssin tulee kirjallisesti ottaa työalue vastaan kadun tai muun alueen kunnossapitäjiltä ja luovuttaa se takaisin kunnossapitäjille työalueen valmistuttua sekä sopia työn aikaisten kunnossapitovelvoitteiden hoitamisesta.

13 Kustannukset ja maksut Palveluntuottajalle

13.1 Projektin kustannukset Kehitysvaiheessa

- 13.1.1 Projektin kustannukset Kehitysvaiheessa koostuvat Palveluntuottajalle suoritettavista maksuista sekä Tilaajan kustannuksista.

13.2 Palveluntuottajalle suoritettavat maksut Kehitysvaiheessa

- 13.2.1 Tilaaja korvaa Palveluntuottajalle Kehitysvaiheen tehtävien toteuttamisen ja näihin liittyvien muiden velvollisuuksien täyttämistä:
- Korvattavat kustannukset ja Kehitysvaiheen palkkion;
 - arvonlisäveron alla olevan mukaisesti; ja
 - muut mahdolliset maksut, jotka Tilaaja on velvollinen korvaamaan Palveluntuottajalle tämän sopimuksen mukaisesti.

13.3 Projektin kustannukset Toteutusvaiheessa

- 13.3.1 Projektin Tavoitekustannus on sovittu Kaupallisen mallin liitteenä olevassa Kompensatiomallissa. Tavoitekustannus sisältää sekä Kehitysvaiheessa että Toteutusvaiheessa Palveluntuottajalle suoritettavat maksut sekä Tilaajan kustannukset sopimuksen liitteenä olevan Kaupallisen mallin mukaisesti.
- 13.3.2 Tavoitekustannuksen lisäksi Projektin kustannukset muodostuvat Tilaajan toimittamista materiaaleista sekä mahdollisesta erillisestä bonuksesta.
- 13.3.3 Projektin budjetti on määriteltä liitteessä (Kompensatiomalli).

13.4 Palveluntuottajalle suoritettavat maksut Toteutusvaiheessa

- 13.4.1 Tilaaja korvaa Palveluntuottajalle Toteutusvaiheen tehtävien toteuttamisen ja näihin liittyvien muiden velvollisuuksien täyttämistä:
- Korvattavat kustannukset ja Toteutusvaiheen palkkion;
 - arvonlisäveron alla olevan mukaisesti;
 - Kannustinjärjestelmän mukaisen mahdollisen bonuksen; ja
 - muut mahdolliset maksut, jotka Tilaaja on velvollinen korvaamaan Palveluntuottajalle tämän sopimuksen mukaisesti.

13.5 Arvonlisävero

- 13.5.1 Jokaisen Osapuolen tulee olla rekisteröitynyt arvonlisäverovelvolliseksi. Tähän sopimukseen sovelletaan kulloinkin voimassa olevia arvonlisäverotusta koskevia säännöksiä.
- 13.5.2 Tässä sopimuksessa ilmoitetut maksut eivät sisällä arvonlisäveroa. Palveluntuottajalla on oikeus laskuttaa kulloinkin voimassa oleva arvonlisävero. Palveluntuottajan on laskun yhteydessä eriteltävä arvonlisäveroton ja -verollinen osuus. Palveluntuottajan on annettava Tilaajalle kaikki Tilaajan pyytämät tiedot Tilaajalta laskutettavan arvonlisäveron määrästä.

13.6 Laskut ja maksut

- 13.6.1 Laskutus suoritetaan Osapuolittain Kehitysvaiheessa keskimäärin kerran kuukaudessa ja Toteutusvaiheessa korkeintaan kaksi kertaa kuukaudessa. Laskut tulee lähettää Tilaajalle. Laskun maksuajan tulee olla 21 vuorokautta laskun lähettämisestä. Viivästyneelle maksulle Tilaaja maksaa korkolain (633/1982) mukaisen viivästyskoron.

- 13.6.2 Ennen laskun toimittamista Tilaaajan ilmoittamaan osoitteeseen tulee Allianssin (laskujen tarkastaja) tarkastaa laskutusesityksen oikeellisuus ja laskutuskelpoisuus. Tämä tarkastus tulee tehdä viipymättä ja kuitenkin viimeistään 7 päivän kuluessa laskutusesityksen saapumisesta. Laskutusesityksen hyväksytyt osat ovat laskutuskelpoisia tarkastuksen jälkeen. Siltä osin kuin laskuntarkastaja katsoo, että laskutusesitys ei ole hyväksyttävissä, hänen tulee viipymättä toimittaa Palveluntuottajan jäsenyryitykselle perusteltu lisäselvityspyyntö. Lasku päivätään tarkastajan hyväksyntäpäivämäärälle ja toimitetaan välittömästi tämän jälkeen laskutusosoitteeseen.
- 13.6.3 Tarkemmat määräykset laskutuksesta ovat liitteessä (Tilaus).
- 13.6.4 Tilaaaja maksaa palkkion Palveluntuottajalle kyseisen Palveluntuottajan sovittuun palkkioprosenttiin ja laskutusvälillä toteutuneisiin Korvattaviin kustannuksiin perustuen. Laskussa tulee olla eriteltyä Korvattavat kustannukset ja palkkio-osuus.
- 13.6.5 Projektin rakennusvaiheen päättymisen jälkeen Johtoryhmä tekee bonusten ja sanktioiden jaon siten, että mahdollisia jälkivastuuajan töitä varten tehdään varaus.
- 13.6.6 Allianssin Kannustinjärjestelmään liittyvät bonukset ja sanktiot maksetaan Projektin rakennusvaiheen päättymisen jälkeen, ellei Johtoryhmä erikseen pääätä maksaa niitä ennen rakennusvaiheen päättymistä. Edellä mainittujen Kannustinjärjestelmään liittyvien maksujen maksaminen edellyttää Johtoryhmän hyväksyntää. Johtoryhmä tekee jälkivastuuajan päättymisen jälkeen bonusten ja sanktioiden lopputilityksen.
- 13.6.7 Kaikki maksut, joihin sisältyy bonusta tai sanktiota, pitää hyväksyttää Johtoryhmällä.
- 13.6.8 Jos Palveluntuottaja haluaa maksun materiaaleista, jotka ovat varastoituna esimerkiksi työmaalla ja joita ei ole vielä sisällytetty Projektin töihin, tulee Tilaaajan pyynnöstä Palveluntuottajan esittää todisteet, joista ilmenee, että:
- a) materiaalit ovat olemassa;
 - b) omistusoikeus siirtyy Tilaaajalle maksun yhteydessä tai sitä ennen; ja
 - c) materiaaleja säilytetään asianmukaisesti, ne on merkitty Tilaaajan omaisuudeksi ja vakuutettu Tilaaajan ja kyseisen Palveluntuottajan nimissä.
- 13.6.9 Omistusoikeus kaikkeen Projektia varten hankittuun irtaimeen kalustoon, laitteisiin, materiaaleihin ja varusteisiin, jotka on maksettu Palveluntuottajalle tämän luvun mukaisesti, siirtyy Tilaaajalle maksuhetkellä.
- 13.6.10 Palveluntuottaja hyväksyvät, että maksut Tilaaajalta ovat vain maksu, mutta eivät todiste, Projektin mukaisten tehtävien suorittamisesta tämän sopimuksen mukaisesti.
- 13.7 Ennakkomaksu**
- 13.7.1 Palveluntuottajalle maksetaan ennakkomaksua, mikäli Projektissa päätetään tehdä valmistelevia töitä. Maksetun ennakon osuutta vähennetään Toteutusvaiheessa niillä hyviytyserillä, jotka on sovittu Kehitysvaiheessa. Ennakkomaksuun liittyvät menettelyt on tarkemmin kuvattu liitteessä (Kompensaatiomalli).
- 13.8 Läpinäkyvyys**
- 13.8.1 Tiedostamme, että on erittäin tärkeää hoitaa kaikki tämän sopimuksen mukaiset maksut osapuolten välillä läpinäkyvästi siten, että jokaisella Osapuolella on mahdollisuus varmistaa maksujen sopimuksenmukaisuus.
- 13.9 Asiakirjojen säilyttäminen**
- 13.9.1 Meidän kaikkien tulee arkistoida:

- a) asiakirjat liittyen kirjanpitoon, joka on suoritettu hyvää kirjanpitoa noudattaen ja esittää kaikki maksut ja kustannukset, jotka ovat aiheutuneet kyseisen vaiheen tehtävien suorittamisesta; ja
 - b) kaikki muu dokumentaatio ja asiakirjat, jotka olemme laatineet tämän sopimuksen voimaolon aikana Toteutusvaiheen tehtävien suorittamista varten.
- 13.9.2 Arkistointivelvoite jatkuu kolme vuotta sopimuksen päättymisestä tämän sopimuksen liitteenä olevan arkistointisuunnitelman mukaisesti.

13.10 Auditointi

- 13.10.1 Tilaaja voi sopimuksen päivämäärästä alkaen siihen saakka, kun on kulunut kolme vuotta sopimuksen päättymisestä, määrätä suoritettavaksi tarkastuksen koskien mitä tahansa dokumentaatiota, joka on laadittu Allianssin alaisuudessa tehtävän työn tuottamista varten.
- 13.10.2 Tarkastuksen suorittaa Allianssin talousasiantuntija tai muu ulkopuolinen ja riippumaton tarkastaja. Tarkastaja on salassapitovelvollinen myös suhteessa muihin tämän sopimuksen Osapuoliin tarkastuksen yhteydessä saamistaan luottamuksellisista tiedoista siten kuin jäljempänä salassapidosta todetaan.
- 13.10.3 Tällaisen auditoinnin suorittamiseksi järjestämme tarkastajalle pääsyn kaikkeen tarkastuksen kannalta tarpeelliseen aineistoon ja tiloihin.
- 13.10.4 Tarkistuskustannukset ovat Tilaajan kustannuksia.
- 13.10.5 Mikäli tarkastuksessa ilmenee, että Palveluntuottajalle suoritettavat maksut alittavat tai ylittävät tämän sopimuksen perusteella suoritettavaksi kuuluvan määrän, Tilaaja maksaa Palveluntuottajalle alituksen tai Palveluntuottaja korvaa Tilaajalle ylityksen.

14 Laajuuden muutokset ja tavoitteiden asettaminen

14.1 Oikeus laajuuden muutoksiin

- 14.1.1 Tilaaja voi määrätä Johtoryhmän muuttamaan laajuutta. Laajuuden muutoksen vaikutukset otetaan huomioon muun muassa Tavoitekustannuksessa ja Avaintulostavoitteissa. Päätöksen laajuuden muutoksen vaikutusten määrästä tekee Johtoryhmä.
- 14.1.2 Johtoryhmällä ei ole toimivaltaa päättää laajuuden muutoksesta ilman Tilaajan määräystä. Johtoryhmä voi kuitenkin milloin tahansa suositella Tilaajalle laajuuden muutosta.

14.2 Riskit ja mahdollisuudet

- 14.2.1 Projektin Tavoitekustannusta ja Avaintulostavoitteita määritettäessä kartoitimme yhdessä Projektin toteuttamiseen liittyvät riskit ja mahdollisuudet. Tällöin:
- a) sovimme sellaisista riskeistä, jotka kuuluvat Tilaajan vastuulle;
 - b) sovimme sellaisista riskeistä ja mahdollisuuksista, jotka muuttavat asetettuja tavoitteita; ja
 - c) teimme Projektin Tavoitekustannukseen varauksia muita riskejä ja mahdollisuuksia varten.
- 14.2.2 Sovimme, että muut kuin kohtiin 14.2.1 a) ja b) liittyvät riskit ja mahdollisuudet jaetaan yhteisesti siitä huolimatta:
- a) että nämä riskit ja mahdollisuudet eivät välttämättä ole meistä kenenkään hallittavissa;

- b) että emme ole tehneet varauksia kustannusarvioon näitä riskejä ja mahdollisuuksia varten; ja
- c) olisiko meidän pitänyt pystyä etukäteen ottamaan huomioon nämä riskit ja mahdollisuudet tehdessämme kustannusarviota.

14.3 Tavoitteisiin liittyvien muutosten ilmoittaminen ja hyväksyminen

- 14.3.1 Edellä määriteltyjen riskien ja mahdollisuuksien toteutuessa Projektipäällikkö tai kuka tahansa Projektiryhmän jäsen voi ilmoittaa tästä Johtoryhmälle. Ilmoituksen tulee sisältää seuraavat tiedot:
 - a) kuvaus tapahtumasta tai olosuhteista sekä ne perusteet, jotka voivat muuttaa tavoitteita;
 - b) yhteenveto ehdotetuista vaihtoehdoista tapahtuman tai olosuhteiden hoitamisessa;
 - c) alustava arvio jokaisesta vaihtoehdosta ja sen vaikutuksesta Avaintulostavoitteisiin, jos riskit tai mahdollisuudet toteutuvat ja sen oletetaan muuttavan tavoitteita; ja
 - d) ehdotus ajanjaksosta, jonka kuluessa Johtoryhmän tulisi tehdä päätös toimenpiteistä.
- 14.3.2 Kun Johtoryhmä on vastaanottanut edellä mainitun ilmoituksen, sen tulee päättää niin pian kuin mahdollista, muuttaako tapahtuma tai olosuhde tavoitteita ja Tavoitekustannusta. Jos tapahtuma tai olosuhde muuttaa tavoitteita, Johtoryhmän tulee päättää jokaisen Avaintulostavoitteen muutos.
- 14.3.3 Kun Johtoryhmä tekee edellä olevan kohdan mukaisen päätöksen, sen tulee ottaa huomioon tavoitteiden suuntaviivojen asettaminen.
- 14.3.4 Tavoitekustannusta muutetaan tavoitteiden muuttamisen mukaisesti.
- 14.3.5 Avaintulostavoitteita ei muuteta missään muissa olosuhteissa kuin edellä tässä luvussa tarkoitetuissa tilanteissa.

15 Vakuudet

15.1 Ennakkomaksua vastaan annettava vakuus

- 15.1.1 Ennakkomaksun saava Palveluntuottajan jäsenyritys on velvollinen antamaan Tilaajalle tässä sopimuksessa Palveluntuottajan jäsenyritykselle määrättyjen Projektin rakennusvaiheen ja jälkivastuuajan ennakkomaksujen vakuuksiksi joko raha- tai vakuutuslaitoksen antama omavelkaisen takauksen, rahalaitokseen tehdyn rahatalletuksen tai muun Tilaajan hyväksymän vakuuden. Talletustodistukseen tai muuhun irtaimeen panttiin on liitettävä pantinantajan panttaussitoumus ja talletustodistukseen lisäksi pankin sitoumus säilyttää Tilaajalle panttioikeus talletukseen.
- 15.1.2 Samaan konserniin kuuluvan yrityksen antamaa takausta ei hyväksytä vakuudeksi.
- 15.1.3 Jos Palveluntuottajan jäsenyrityksen antaman vakuuden arvo muuttuu tai Palveluntuottajan jäsenyrityksen toteuttaman osuuden arvo muuttuu siinä määrin, että vakuus ei enää vastaa sovittua vakuuden määrää, on vakuutta tarkistettava vastaavasti Tilaajan tai Palveluntuottajan jäsenyrityksen esittämästä vaatimuksesta.
- 15.1.4 Palveluntuottajan jäsenyrityksen on huolehdittava siitä, että kaikki vaadittavat vakuudet toimitetaan määräajassa ja että ne ovat voimassa, kunnes kaikki vakuuksien palauttamiselle asetetut ehdot on täytetty. Vakuus on palautettava viimeistään silloin, kun ennakkomaksu on kokonaisuudessaan palautettu Tilaajalle.

- 15.1.5 Vakuuksiin liittyvät Palveluntuottajan jäsenyrityksen kustannukset ovat Korvattavia kustannuksia.
- 15.1.6 Palveluntuottajan jäsenyrityksen on annettava vakuus Tilaajalle ennen kuin Palveluntuottajan jäsenyrityksen on oikeutettu tämän sopimuksen mukaisiin maksuihin, kuitenkin viimeistään 21 vuorokauden kuluttua tämän sopimuksen allekirjoittamisesta.

16 Vakuutukset

16.1 Allianssin lukuun otettavat vakuutukset

- 16.1.1 Osapuolilla tulee olla Johtoryhmän hyväksymän vakuutusstrategian mukaiset vakuutukset. Osapuolien tulee viipymättä tämän sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen laatia vakuutusstrategia ja esittää se Johtoryhmälle. Kun Johtoryhmä on hyväksynyt vakuutusstrategian, se liitetään tämän sopimuksen liitteeksi.
- 16.1.2 Mikäli Palveluntuottajan jäsenyrityksen olemassa olevia vakuutuksia voidaan käyttää Allianssissa, koskee niitä samat vaatimukset kuin Allianssin lukuun otettavia vakuutuksia.

16.2 Tilaajan ja Palveluntuottajan jäsenyrityksien omat vakuutukset

- 16.2.1 Tilaajalla ja Palveluntuottajan jäsenyrityksellä on oltava henkilöstölleen voimassa lakisääteinen työtapaturvavakuutus ja lakisääteinen työeläkevakuutus, käytettäville ajoneuvoille ja työkoneille liikennevakuutukset sekä muut lakisääteiset vakuutukset. Tilaajan ja Palveluntuottajan jäsenyritysten tulee valvoa, että sen käyttämillä alihankkijoilla ja toimittajilla on työskennellessään vastaavat voimassaolevat vakuutukset.

16.3 Vakuutusyhtiötä koskevat vaatimukset

- 16.3.1 Vakuutuksenantajan tulee olla luotettava ja vakavarainen vakuutusyhtiö, jolla on hyvä maine vakuutusmarkkinoilla. Vakuutusyhtiöllä tulee olla kansainvälisen luokituslaitoksen antama luokitus, jonka minimivaatimus on Standard & Poor's A, Moody's A2 tai muun luokituslaitoksen antama vastaava luokitus. Luokitus tarkastetaan määräajoin Kehitysvaiheessa sovittavalla tavalla. Johtoryhmä voi kuitenkin erikseen perustellusta syystä hyväksyä vakuutuksenantajaksi sellaisenkin vakavaraiseksi ja luotettavaksi katsomansa vakuutusyhtiön, joka ei täytä edellä esitettyä luokitusvaatimusta.

16.4 Vakuuttamiskustannukset

- 16.4.1 Allianssin lukuun otetuista vakuutusstrategian mukaisista vakuutuksista aiheutuvat kustannukset, mukaan lukien vakuutusmeklaripalkkiot ja omavastuuosuuskustannukset, ovat Kaupallisen mallin mukaisesti Korvattavia kustannuksia.
- 16.4.2 Palveluntuottajan jäsenyrityksen vakuutusten ottamisesta ja ylläpitämisestä aiheutuvat kustannukset eivät ole Palveluntuottajalle tai Palveluntuottajan jäsenyritykselle Korvattavia kustannuksia, ellei niitä ole merkitty Kaupallisessa mallissa Korvattaviksi kustannuksiksi.

16.5 Korvausvaatimuksen esittäminen

- 16.5.1 Osapuolien tulee ilmoittaa Johtoryhmälle kaikista vakuutustapahtumista, jotka liittyvät Allianssin lukuun otettaviin vakuutuksiin.
- 16.5.2 Johtoryhmä päättää kaikista Allianssiin liittyvistä vakuutuskorvausvaatimuksista. Jokaisen Osapuolen tulee:

- a) pitää muut Osapuolet tietoisina kaikista vakuuttajille tehdyistä vaatimuksista, jotka liittyvät työn suorittamiseen Allianssin alaisuudessa sekä tällaisten vaatimusten etenemisestä ja tuloksista;
- b) olla sopimatta vakuutustapahtumaa ilman Johtoryhmän etukäteishyväksyntää; ja
- c) varmistaa, että Johtoryhmällä on kaikki tieto, joka on Osapuolen tiedossa liittyen kyseiseen vakuutustapahtumaan.

16.6 Kielto antaa vakuudeksi vakuutuskorvauksia

- 16.6.1 Osapuolet sitoutuvat olemaan panttaamatta tai muuten antamatta vakuudeksi Allianssin lukuun otettavista vakuutuksista saatavia korvauksia.

16.7 Allianssin lukuun otettavien vakuutusten yleiset vaatimukset

- 16.7.1 Osapuolten tulee noudattaa kaikkia kunkin vakuutus sopimuksen mukaisia vakuutus- ja suojeluehtoja sekä muita mahdollisia vakuutus suojan ylläpitämiseksi edellytettyjä ehtoja.
- 16.7.2 Vakuutuksia voidaan muuttaa vain Johtoryhmän vaatimuksesta ja Johtoryhmän vaatimalla ja hyväksymällä tavalla. Vakuutuskauden aikana vakuutukseen tehtävät muutokset hoitaa vakuutuksen hankkinut Osapuoli saatuaan muutokseen Johtoryhmän hyväksynnän.
- 16.7.3 Osapuolen, joka on vastuussa vakuutusten hankkimisesta tämän sopimuksen perusteella, tulee toimittaa vakuutus kirjat, muu vakuutus dokumentaatio ja vahvistus vakuutus maksujen maksamisesta Johtoryhmälle sekä toimittaa muille Osapuolille sopimuksen mukaisten vakuutusten voimassaolon vahvistava vakuutus todistus.
- 16.7.4 Mikäli joku Osapuolista rikkoo mitä tahansa tämän kohdan määräystä, muut Osapuolet voivat maksaa vakuutusten voimassapitämiseksi vaaditut maksut tai hankkia itse vastaavat vakuutukset. Kummassakin tapauksessa muilla Osapuolilla on oikeus saada määräystä rikkoneelta Osapuolelta korvaus vakuutuksen voimassa pitämiseksi suorittamista maksuista tai uuden vakuutuksen hankkimisesta aiheutuvista vakuutus yhtiön perimistä välittömistä kustannuksista, jos ne eivät kuulu Allianssin Korvattaviin kustannuksiin.
- 16.7.5 Jokainen Osapuoli (vahingonkorvaaja) korvaa jokaiselle muulle Osapuolelle (korvauksen saaja) kaikki kulut, kustannukset, menetykset ja kärsityt vahingot, jotka vahingonkorvaaja on aiheuttanut jättämällä täyttämättä vakuutusten ottamiseen liittyvät velvoitteensa.
- 16.7.6 Jos Osapuolet saavat vahingon vuoksi vakuutus korvausta, Tilaaajan Palveluntuottajalle suorittamat maksut ja vakuutus korvaus yhteensovitetään siten, ettei Palveluntuottaja saa samasta suoritteesta päällekkäistä maksua. Saatua vakuutus korvaus otetaan huomioon Projektin Tavoitekustannuksessa ja Avaintulosalueilla siten, ettei vahinko heikennä Allianssin suoritusta siltä osin kuin vahingosta on saatu vakuutus korvaus.

17 Immateriaali oikeudet

17.1 Yleiset Tausta-aineistoa, Aineistoa ja Immateriaali oikeuksia koskevat ehdot

- 17.1.1 Osapuolet vastaavat siitä, että he ovat asianmukaisesti huolehtineet Tausta-aineiston, Aineiston ja Immateriaali oikeuksien luottamuksellisesta käsittelystä ja vakuuttavat, että heillä on oikeudet kaikkeen Tausta-aineistoon, Aineistoon ja niiden Immateriaali oikeuksiin, jotka ovat tarpeen tämän sopimuksen mukaisten tehtävien suorittamiseksi. Osapuolet vastaavat siitä, että toiselle Osapuolelle tämän kohdan perusteella myönnettävät oikeudet sisältävät alla kuvatut oikeudet.

- 17.1.2 Tämän sopimuksen tarkoituksena ei ole siirtää Osapuolten olemassa olevien Immateriaalioikeuksien omistusoikeutta toisille Osapuolille eikä käyttää hankkeen Tausta-aineistoa tai Aineistoa muuhun kuin Aineiston käyttötarkoitusta varten. Jos Osapuolten olemassa olevien Immateriaalioikeuksien omistusoikeutta kuitenkin jossain tilanteessa siirretään, Immateriaalioikeuksien omistusoikeus siirtyy vain erillisellä kirjallisella sopimuksella, jossa siirto on nimenomaisesti yksilöity.
- 17.1.3 Osapuolella ei ole oikeutta käyttää toiselta Osapuolelta saamaansa Tausta-aineistoa tai Aineistoa muutoin kuin Aineiston käyttötarkoituksen mukaisesti.
- 17.1.4 Osapuolet vastaavat siitä, että toisen Osapuolen virka-, liike- tai yrityssalaisuuksia ei paljasteta, ellei pakottavasta lainsäädännöstä muuta johdu.
- 17.1.5 Osapuolen toimittaman Tausta-aineiston ja Aineiston sisältö ja toimitustapa on sovittu yhdessä Kehitysvaiheessa siten, että niitä voidaan käyttää ja hyödyntää tässä Projektissa Aineiston käyttötarkoituksen mukaisesti hankkeen parhaaksi -periaatetta noudattaen.
- 17.1.6 Kaupallisen mallin mukaiset maksut sisältävät ja kattavat korvauksen Tausta-aineiston ja Aineiston käyttötarkoituksen mukaisesta käytöstä tämän sopimuksen voimassaoloaikana ja myös sen päättymisen jälkeen, oli sopimuksen päättymisen perusteena sitten jälkivas-
tuuajan päätyminen tai irtisanominen.
- 17.2 Osapuolten olemassa oleva Tausta-aineisto ja Immateriaalioikeudet**
- 17.2.1 Osapuolten olemassa olevan Tausta-aineiston ja sen Immateriaalioikeuksien omistusoikeus säilyy sillä Osapuolella, joka on alun perin omistanut Tausta-aineiston ja sen Immateriaalioikeudet.
- 17.3 Projektin aikana tai sen jälkeen jatkokehitetty Osapuolen omistama Tausta-aineisto ja sen Immateriaalioikeudet**
- 17.3.1 Osapuolten ennen tämän sopimuksen allekirjoittamista omistaman, Projektin aikana tai sen jälkeen jatkokehitetyn Tausta-aineiston ja Immateriaalioikeuksien omistusoikeus säilyy sillä Osapuolella, joka on jo alun perin omistanut Tausta-aineiston ja Immateriaalioikeudet. Tämän kohdan mukaisessa jatkokehittämisessä on kyse tilanteesta, jossa Tausta-aineiston kehittäjää tai kehittäjiä ei pystytä tarkasti yksilöimään ja/tai kehittämisen tuloksena ei synny uutta Aineistoa.
- 17.4 Projektin aikana yhden Osapuolen toimesta kehitetty uusi Aineisto ja Immateriaalioikeudet**
- 17.4.1 Jos tämän sopimuksen Osapuoli on yksin kehittänyt Projektin aikana uutta Aineistoa ja Immateriaalioikeuksia, niiden omistusoikeus tulee sille Osapuolelle, joka on suorittanut kehitystyön, ja käyttöoikeus tulee Tilajalle alla kuvatulla tavalla.
- 17.4.2 Edellä sanottua sovelletaan siitä riippumatta, onko Osapuoli kehittänyt uutta Aineistoa ja Immateriaalioikeuksia ilman aikaisemmin olemassa olevaa Aineistoa tai olemassa olevan Aineiston pohjalta.
- 17.4.3 Mikäli Osapuolet havaitsevat, että Projektin aikana voi syntyä tilanne, jossa tämän kohdan mukaisia oikeuksia voidaan soveltaa Projektissa, tulee Osapuolten sopia Aineiston kehittämisestä ja siihen liittyvistä menettelytavoista mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.
- 17.5 Projektin aikana yhdessä kehitetty uusi Aineisto ja Immateriaalioikeudet**
- 17.5.1 Projektin aikana Osapuolten yhdessä kehittämän uuden Aineiston ja Immateriaalioikeuksien omistusoikeus tulee yhteisesti tämän sopimuksen Osapuolille ja siltä osin kuin Tilajalle ei tule omistusoikeutta, tulee sille käyttöoikeus alla kuvatulla tavalla.

- 17.5.2 Mikäli Osapuolet havaitsevat, että Projektin aikana voi syntyä tilanne, jossa tämän kohdan mukaisia oikeuksia voidaan soveltaa Projektissa, tulee Osapuolten sopia Aineiston kehittämisestä ja siihen liittyvistä menettelytavoista mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.
- 17.6 Tilaajan käyttöoikeus Aineistoon**
- 17.6.1 Ellei jäljempänä olevasta muuta johdu, Palveluntuottajan jäsenyritys myöntää Aineistoon Tilaajalle peruuttamattoman, rajoittamattoman, itsenäisen, ei-eksklusiivisen ja rinnakkaisen oikeuden käyttää Aineistoa Aineiston käyttötarkoitusta varten. Huomioitava on, että Tilaajalla tarkoitetaan tässä Tampereen kaupunkia.
- 17.6.2 Myönnetyn käyttöoikeuden perusteella Tilaajalla on Aineiston käyttötarkoitusta varten oikeus hyödyntää, muuttaa, käyttää muutetussa muodossa, edelleen kehittää, kopioida, jäljentää, siirtää sekä alilisenoida Aineistoa kolmannelle mukaan lukien mutta ei rajoittuen oikeuteen päivittää niin sanottu natiivimalli, soveltuvaksi uusiin tiedosto- tai järjestelmäversioihin siinä laajuudessa kuin vilpittömässä mielessä katsotaan tarpeelliseksi Aineiston käyttötarkoitusta varten. Tilaajalle myönnetty käyttöoikeus oikeuttaa käyttämään edellä kuvattujen käyttöoikeuksien mukaisessa laajuudessa Aineistoa itsenäisesti tai kolmannen osapuolen toimesta siinä laajuudessa kuin Tilaaja katsoo tarpeelliseksi Aineiston käyttötarkoitusta varten.
- 17.6.3 Tilaajan käyttöoikeus Palveluntuottajan jäsenyrityksen Aineistoon alkaa välittömästi tämän sopimuksen tultua voimaan ja voimaantulon jälkeen luotuu Aineistoon välittömästi Palveluntuottajan jäsenyrityksen luotua Aineistoa. Tilaajalla on oikeus käyttää Aineistoa tämän sopimuksen voimassaoloaikana ja myös sen jälkeen. Osapuolet sopivat Toteutusvaiheen aikana siitä, mitä tai minkä tyyppistä Aineistoa Tilaajalla on oikeus käyttää Aineiston käyttötarkoituksen mukaisesti sopimuksen päättymisen jälkeenkin.
- 17.6.4 Tilaajalle myönnetty käyttöoikeus sisältää oikeuden tämän sopimuksen päättyessä mistä syystä tahansa:
- a) joko itsenäisesti tai toisen palveluntuottajan toimesta jatkaa Aineiston käyttötarkoituksen toteuttamista käyttämällä Aineistoa (mukaan lukien oikeus kopioida ja muokata Aineistoa) tässä sopimuksessa kuvatulla tavalla;
 - b) siirtää tällaiset oikeudet kolmannelle osapuolelle Aineiston käyttötarkoitusta varten; ja
 - c) saada Palveluntuottajan jäsenyritykseltä tukea Aineiston käytössä siirtymäajan (enintään kuuden kuukauden ajaksi) tämän sopimuksen päättymisestä yhdessä sovitulla tavalla, yhdessä sovittua kohtuullista korvausta vastaan Aineiston käyttötarkoitusta varten.
- 17.6.5 Mikäli Tilaaja haluaa käyttää Aineistoa myös Projektin kohteena olevan kohteen muutokseen tai laajennukseen Aineiston käyttötarkoitusta vastaavalla tavalla, Palveluntuottajan jäsenyritys sitoutuu myöntämään Tilaajalle edellä kuvatut käyttöoikeudet Aineistoon kohtuullista korvausta vastaan (korvaus ei kuitenkaan voi missään olosuhteissa ylittää Palveluntuottajan jäsenyrityksen yleisesti käyttämiä hintoja tai hinnoitteluperusteita). Palveluntuottajan jäsenyritys ei vastaa Aineiston soveltuvuudesta ja toimivuudesta kohteen muutokseen ja laajennukseen.
- 17.6.6 Jos Tilaaja tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta olennaisesti loukkaa tässä sopimuksessa sovitut Palveluntuottajan jäsenyrityksen Tausta-aineiston tai Aineiston Imateriaalioikeuksia, Palveluntuottajan jäsenyritys voi kieltäytyä jatkossa myöntämästä Tilaajalle uuteen Aineistoon edellä tarkoitettua käyttöoikeutta.

17.6.7 Palveluntuottajan jäsenyritys ei ole vastuussa Tilaajan Aineistoon tekemistä muutoksista, muutoksien vaikutuksista, Aineiston käyttämisestä muuhun kuin Aineiston käyttötarkoituksen mukaiseen käyttöön tai Aineiston käyttämisestä sen jälkeen, kun Palveluntuottaja tai Tilaaja on irtisanonut tämän sopimuksen.

17.6.8 Tämän kohdan mukainen Tilaajan käyttöoikeus säilyy voimassa, vaikka tämä sopimus päättyy mistä syystä tahansa.

17.7 Tilaajan käyttöoikeus Tausta-aineistoon

17.7.1 Palveluntuottajan jäsenyritys sitoutuu toimittamaan Tilaajan käyttöön sellaisen Tausta-aineiston, jota Tilaaja tarvitsee Projektia varten. Lisäksi Palveluntuottajan jäsenyritys sitoutuu myöntämään ilman erillistä korvausta kyseiselle Tilaajalle tällaiseen Tausta-aineistoon ei-yksinomaisen käyttöoikeuden Projektin toteuttamista varten.

17.7.2 Käyttöoikeutta ei saa käyttää muuhun kuin edellä mainittuun tarkoitukseen, eikä sitä saa luovuttaa eikä lisensoida edelleen. Käyttöoikeuden voimassaolo päättyy, kun Tilaaja ei enää tarvitse käyttöoikeutta Projektin toteuttamista varten, ja aina kuitenkin viimeistään Projektin tultua Palveluntuottajan jäsenyrityksen osalta suoritetuksi.

17.7.3 Mikäli Tilaaja tarvitsee Aineiston käyttämistä varten Tausta-aineistoon käyttöoikeuden Projektin päättymisen jälkeen, tulee edellä mainitun Tausta-aineiston käyttöoikeudesta sopia erikseen.

17.8 Kolmansien osapuolten aineisto ja immateriaalioikeudet

17.8.1 Osapuolet sitoutuvat yhdessä toimimaan siten, että Osapuolet pyrkivät saamaan Projektissa tarvittavaan kolmansien osapuolten aineistoon ja immateriaalioikeuksiin sellaiset oikeudet, jotka ovat tässä Projektissa hankkeen parhaaksi -periaatteen mukaiset. Tarvittaessa Johtoryhmä päättää toimintatavasta liittyen kolmansien osapuolten aineistoon ja immateriaalioikeuksiin.

17.8.2 Palveluntuottajan tulee ottaa edellä mainittu huomioon alihankintasopimuksia tehdessään.

17.9 Korvausvastuu

17.9.1 Immateriaalioikeuksia loukannut Osapuoli vastaa kaikista Tausta-aineistoon, Aineistoon ja/tai Immateriaalioikeuksiin liittyvistä vahingoista ja korvauksista, joita muille Osapuolille aiheutuu tai muilta Osapuolilta vaaditaan (esimerkiksi kolmansien osapuolten immateriaalioikeuksien rikkomisen seurauksena) loukanneen Osapuolen menettelyn vuoksi.

17.10 Sopimuksen siirtämisen vaikutukset

17.10.1 Mikäli Tilaaja käyttää oikeuttaan siirtää tämä sopimus, Tilaaja ja Palveluntuottajien jäsenyritykset sopivat yhdessä sopimuksen siirron mahdollisista vaikutuksista Tausta-aineistoon, Aineistoon ja Immateriaalioikeuksiin.

18 Salassapito

18.1 Salassapitoa koskevat ehdot

- 18.1.1 Sitoudumme pitämään luottamuksellisina kaikki tämän sopimuksen kautta saamamme tiedot, jotka voivat sisältää Osapuolten liike- ja ammattisalaisuuksia tai muuta tietoa, joka on määritelty salassa pidettäväksi laissa viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999, jäljempänä "julkisuuslaki") tai muualla lainsäädännössä. Lisäksi sitoudumme olemaan hyödyntämättä tietoja missään muussa kuin tähän sopimukseen liittyvissä tehtävissä. Luottamuksellisuus ei koske seuraavia poikkeuksia:
- a) tietoja, jotka ovat julkisessa tiedossa tai jotka olisi voitu saada laillisesti tietoon, vaikka osapuoli ei olisi osallisena tässä sopimuksessa;
 - b) tietoja, jotka olivat Osapuolen hallussa ilman salassapitovelvoitetta jo ennen kuin toinen tämän sopimuksen Osapuoli luovutti saman tiedon;
 - c) tietoja, joiden ilmaisemiseen tai luovuttamiseen muut Osapuolet ovat etukäteen antaneet kirjallisen suostumuksen; ja
 - d) tietoja, jotka Osapuoli joutuu ilmaisemaan tai luovuttamaan häntä velvoittavan lainsäädännön tai viranomaisen antaman määräyksen tai päätöksen nojalla.
- 18.1.2 Sitoudumme kaikin tavoin varmistamaan, että meidän työntekijämme, alihankkijamme ja muut edustajamme, mukaan lukien Allianssin talousasiantuntija, noudattavat edellä mainittuja luottamuksellisuutta koskevia ehtoja. Varmistamme, että luottamuksellista tietoa käsittelevät henkilöt allekirjoittavat tämän sopimuksen liitteenä olevan salassapitosopimuksen, mikäli joku Osapuolista sitä vaatii.
- 18.1.3 Antaessamme hankkeesta tietoa julkisuuteen toimimme Allianssin johtamisjärjestelmän viestintää koskevien menettelytapojen mukaisesti. Varmistamme, että myös meidän työntekijämme, alihankkijamme ja muut edustajamme toimivat edellä olevan mukaisesti.
- 18.1.4 Salassapitoa koskevat ehdot säilyvät voimassa tämän sopimuksen voimassaolon päättymisen jälkeenkin.

18.2 Sopimuksen ja sen liitteiden julkisuus

- 18.2.1 Tämä sopimus ja sen liitteet sekä niissä olevat tiedot ovat julkisia asiakirjoja, ellei toisin ole mainittu.
- 18.2.2 Selvyyden vuoksi todetaan, että Kaupallisessa mallissa mainituissa tarkastuksissa laaditut Allianssin talousasiantuntijan raportit eivät ole julkisia asiakirjoja, vaan ne ovat lain nojalla salassa pidettäviä asiakirjoja.

19 Erimielisyyksien ratkaiseminen

19.1 Menettelytapa erimielisyyksien ratkaisemisessa

- 19.1.1 Olemme sitoutuneet välttämään riitoja sovittelemalla kaikki erimielisyydet hyvässä hengessä Allianssin periaatteiden mukaisesti.
- 19.1.2 Meidän täytyy välittömästi erimielisyyden ilmetessä ilmoittaa siitä toisillemme, ja jos erimielisyyttä ei saada ratkaistua 7 päivän kuluessa ilmoituksesta, meidän tulee siirtää se Johtoryhmän ratkaistavaksi. Tämän jälkeen:

- a) Johtoryhmän pitää ratkaista erimielisyys hankkeen parhaaksi -periaatteella ja sen tulee päästä erimielisyydestä yksimieliseen päätökseen;
- b) Johtoryhmä voi päättää mitä tahansa toimenpiteitä, jotka se katsoo tarpeelliseksi yksimieliseen päätökseen pääsemiseksi, mukaan lukien sovittelijan tai konsultin palkkaaminen;
- c) Johtoryhmän tulee tehdä päätös kaikista erimielisyyksistä, jotka toimitetaan sen käsiteltäväksi, ja sen tulee antaa tieto päätöksestä jokaiselle osapuolelle kirjallisesti 30 päivän sisällä erimielisyyden ilmaantumisesta; ja
- d) Johtoryhmän päätös on lopullinen ja se sitoo kaikkia osapuolia.

20 Vahingonkorvaus ja sen vaatiminen

20.1 Vahingonkorvauksen vaatiminen

- 20.1.1 Riippumatta siitä, mitä erimielisyyksien ratkaisemisesta on edellä todettu, jokainen Osapuoli on velvollinen korvaamaan kaikille muille Osapuolille kaikki kustannukset, menetykset ja vahingot, jotka hän tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta aiheuttaa muille Osapuolille.
- 20.1.2 Jokaisella Osapuolella on erillinen ja itsenäinen oikeus vaatia toiselta Osapuolelta vahingonkorvausta, jos vahinko on aiheutettu tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta. Osapuolella on erillinen ja itsenäinen oikeus vaatia toiselta Osapuolelta vahingonkorvausta myös silloin, jos vahinko on aiheutettu immateriaalioikeuksien loukkauksella, sallassapitorikkomuksella tai vakuutus- ja suojeluehtojen ja muiden mahdollisten vakuutus-suojan ylläpitämiseksi edellytettyjen ehtojen laiminlyönnillä.
- 20.1.3 Meillä ei ole missään muussa kuin tässä kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa oikeutta saattaa tätä sopimusta koskevaa asiaa välimiesmenettelyssä ratkaistavaksi.

20.2 Oikeuspaikka

- 20.2.1 Jos asia joudutaan tässä kohdassa tarkoitetussa tapauksessa saattamaan välimiesoikeuden käsiteltäväksi, asia ratkaistaan kolmijäsenisessä välimiesmenettelyssä Keskuskaupakamarin välityslautakunnan sääntöjen mukaisesti. Välimiesmenettely käydään Tamperella suomen kielellä.

20.3 Korvausvelvollisuuden vanhentuminen

- 20.3.1 Osapuolet ovat vapaita vahingonkorvausvastuusta, eikä korvausvaatimuksia voida enää esittää, kun on kulunut 10 vuotta tämän sopimuksen jäljempänä määritellystä päättymisestä.

21 Keskeyttämistä, irtisanomista ja purkamista koskevat ehdot

21.1 Määräaikojen laskeminen

- 21.1.1 Kirjallinen ilmoitus katsotaan tehdyksi sinä päivänä, jona ilmoitus on todistettavasti lähetetty. Jos toimeen liittyy määräaika, tämä aika alkaa kulua seuraavasta päivästä.

21.2 Tilaajan oikeus keskeyttää Projekti

- 21.2.1 Tilaaja voi milloin tahansa ja mistä syystä tahansa määrätä meidät keskeyttämään kaikki tai osan Projektin mukaisista töistä Tilaajan päättämäksi ajaksi. Tilaajan tulee tehdä ilmoitus kirjallisesti.
- 21.2.2 Tilaajan ja Palveluntuottajan tulee suunnitella yhdessä ja toteuttaa hallitusti ja Johtoryhmän päätösten mukaisesti Projektin mukaisten töiden keskeyttämiseen ja uudelleen aloittamiseen liittyvät järjestelyt, mukaan lukien aikataulu.
- 21.2.3 Jos Tilaaja keskeyttää Projektin tehtävät enintään kolmen (3) kuukauden ajaksi, Tilaaja voi määrätä Palveluntuottajan aloittamaan sanotut tehtävät uudelleen. Tilaajan tulee tehdä ilmoitus kirjallisesti.
- 21.2.4 Keskeytyksen aikana teemme parhaamme välttääksemme keskeytyksestä aiheutuvia lisäkustannuksia.
- 21.2.5 Jos Tilaaja ei ilmoita kirjallisesti palveluiden tuottamisen jatkamisesta kolmen (3) kuukauden kuluessa keskeytyksen alkamisesta siten, että tehtävät myös aloitetaan uudelleen sanotun määräajan kuluessa, Palveluntuottajalla on mahdollisuus purkaa tämä sopimus. Tilaaja ja Palveluntuottaja voivat kuitenkin sopia yli kolme kuukautta kestävästä keskeytyksen pituudesta ja Projektin tehtävien uudelleen aloittamisesta.
- 21.2.6 Palveluntuottajan purkaessa keskeytystilanteessa tämän sopimuksen noudatetaan sitä jäljempänä kuvattua menettelyä, jota noudatetaan silloin, kun Palveluntuottajalla on oikeus purkaa sopimus Tilaajan syystä tekoon tai laiminlyöntiin, joka on tahallinen tai törkeän huolimaton (sopimuksen purkamisen seuraukset).
- 21.2.7 Keskeytyksestä aiheutuvat kustannukset ja muut vaikutukset otetaan huomioon tavoitehinnassa ja Avaintulostavoitteissa. Päätöksen muutoksen suuruudesta tekee Johtoryhmä.

21.3 Palveluntuottajan oikeus irtisanoa sopimus

- 21.3.1 Palveluntuottaja voi Kehitysvaiheessa milloin tahansa ja mistä tahansa syystä irtisanoa tämän sopimuksen osaltaan. Palveluntuottajan tulee tehdä irtisanomisasihmöitus kirjallisesti Tilaajalle. Irtisanomisajan tulee olla vähintään neljä (4) viikkoa. Palveluntuottajan tulee ilmoittaa päivämäärä, jolloin tämä sopimus irtisanomisajan jälkeen päättyy.
- 21.3.2 Palveluntuottajan jäsenyritys ei voi yksinään irtisanoa tätä sopimusta, ellei kyseinen jäsenyritys ole ainoa kyseisen Palveluntuottajan jäsenyritys.

21.4 Tilaajan oikeus irtisanoa Palveluntuottaja tai sen jäsenyritys

- 21.4.1 Tilaaja voi milloin tahansa ja mistä tahansa syystä irtisanoa Palveluntuottajan tai sen jäsenyrityksen. Tilaajan tulee tehdä irtisanomisasihmöitus kirjallisesti kyseiselle Palveluntuottajalle tai sen jäsenyritykselle. Irtisanomisajan tulee olla vähintään neljä (4) viikkoa.

21.5 Tilaajan oikeus irtisanoa sopimus

- 21.5.1 Tilaaja voi milloin tahansa ja mistä tahansa syystä irtisanoa tämän sopimuksen. Tilaajan tulee tehdä irtisanomisasihmöitus kirjallisesti jokaiselle Osapuolelle. Irtisanomisajan tulee olla vähintään neljä (4) viikkoa.
- 21.5.2 Irtisanomisasihmöituksessa Tilaajan tulee ilmoittaa myös se, kuinka kyseessä olevan vaiheen tehtävien suorittamisesta päätetään.
- 21.5.3 Tämän sopimuksen irtisanominen päätää automaattisesti ilman erillistä ilmoitusta myös Projektin vaihetta koskevan Tilauksen.

- 21.6 Osapuolen teko tai laiminlyönti, joka on tahallinen tai törkeän huolimaton**
- 21.6.1 Jos Osapuoli syyllistyy tätä sopimusta tai sen liitettä loukkaavaan tekoon tai laiminlyöntiin, joka on tahallinen tai törkeän huolimaton, loukatulla Osapuolella on oikeus purkaa tämä sopimus. Osapuolen tulee antaa kirjallisesti tarkka kuvaus ilmoituksen kohteena olevasta teosta tai laiminlyönnistä sekä siitä, mitä toisen Osapuolen tulee tehdä korjatakseen tilanteen.
- 21.6.2 Loukatun Osapuolen tulee tehdä kirjallinen ilmoitus myös Johtoryhmälle. Ilmoituksessa tulee antaa tarkka kuvaus väitetystä teosta tai laiminlyönnistä.
- 21.6.3 Tilaajalla on edellä mainittu oikeus purkaa sopimus myös siinä tapauksessa, että Palveluntuottajan jäsenyritys on asetettu konkurssiin.
- 21.6.4 Johtoryhmän tulee käsitellä ilmoitus niin pian kuin mahdollista ja joka tapauksessa viimeistään seuraavassa kokouksessaan. Johtoryhmän tulee pyrkiä ratkaisemaan teosta tai laiminlyönnistä aiheutunut tilanne.
- 21.6.5 Mikäli Johtoryhmä ei ole pystynyt ratkaisemaan ongelmatilannetta ja jos sopimusta loukannut Osapuoli ei ole kymmenen päivän kuluessa tekoaan tai laiminlyöntiään koskevan ilmoituksen vastaanottamisesta ryhtynyt toimenpiteisiin korjatakseen tekonsa tai laiminlyöntinsä seuraukset, loukattu Osapuoli voi tehdä kirjallisen ilmoituksen muille Osapuolille siitä, että se käyttää oikeuttaan purkaa tämä sopimus omalta osaltaan. Tämän jälkeen vahinkoa kärsinyt Osapuoli on vapautettu velvollisuuksistaan Projektin töiden suorittamisesta.
- 21.7 IPT-sopimuksen ja Allianssisopimuksen purkautuminen**
- 21.7.1 Tämä sopimus purkautuu automaattisesti ilman eri ilmoitusta, mikäli IPT-sopimus puretaan Kaupungin tai molempien tämän sopimuksen palveluntuottajien osalta.
- 21.8 Seuraukset irtisanomis- ja purkamistilanteissa**
- 21.8.1 Palveluntuottajalla tai sen jäsenyrittäjällä, jonka osalta sopimus on irtisanottu tai purettu, ei ole enää jäsentä Johtoryhmässä, eikä tämä muutoinkaan osallistu Allianssin toimintaan.
- 21.8.2 Johtoryhmässä ei voida tehdä takautuvasti tai muutoin sellaisen Palveluntuottajan tai sen jäsenyrittäjän etuja, oikeuksia tai vastuita koskevia päätöksiä, jonka osalta sopimus on irtisanottu tai purettu.
- 21.8.3 Osapuolten tulee yhdessä suunnitella ja toteuttaa hallitusti ja Johtoryhmän päätösten mukaisesti irtisanomiseen tai purkamiseen liittyvät järjestelyt, mukaan lukien järjestelyjen aikataulu.
- 21.8.4 Irtisanomis- tai purkamisilmoituksen lähettämisen tai vastaanottamisen jälkeen Projektin töitä lopetettaessa meidän tulee:
- säilyttää huolellisesti ja palauttaa kaikki hallussamme oleva ja Tilaajalle kuuluva omaisuus;
 - Tilaajan niin vaatiessa viipymättä siirtää Tilaajalle tämän sopimuksen mukaisten velvoitteiden toimittamiseksi tekemämme alihankintasopimukset;
 - Tilaajan niin vaatiessa viivytyksettä toimittaa Tilaajalle kaikki Projektin liittyvät hallussaan olevat asiakirjat ja tiedot (myös sähköisesti tallennetut tiedostot);
 - suorittaa sellaiset välttämättömät työt, että Projektin aikana tehty työ ei mene hukkaan ja että Projektin aikana tehty työ on luovutettavissa Tilaajalle ja/tai muulle Tilaajan osoittamalle taholle; ja
 - kaikin kohtuudella käytettävissä olevin keinoin minimoida muille Osapuolille aiheutuvat häiriöt ja kustannukset.

- 21.8.5 Tilaaja voi käyttää kaikkia Palveluntuottajan tekemiä ja sille korvattuja töitä.
- 21.9 Maksut keskeytys-, irtisanomis- ja purkamistilanteissa**
- 21.9.1 Edellä kuvatuissa keskeytys-, irtisanomis- ja purkamistilanteissa ja näihin tilanteisiin liittyvissä töissä Palveluntuottajalla on oikeus kohdan 13 mukaisiin maksuihin.
- 21.9.2 Mikäli edellä mainittujen kohtien mukaisissa tilanteissa Palveluntuottajalle aiheutuu kustannuksia tai korvausvelvoitteita alihankinta-, vakuutus- tai muiden sopimusten siirtämisestä tai ennenaikaisesta päättämisestä, korvataan nämä kustannukset kohdan 13 mukaisesti.
- 21.9.3 Mikäli kuitenkin Palveluntuottaja on irtisanonut tämän sopimuksen, 50 %:sta kohdassa 21.9.2 tarkoitetuista kustannuksista vastaa Tilaaja ja 50 %:sta Palveluntuottaja. Omistusoikeus edellä tarkoitettujen sopimusten kohteena oleviin materiaaleihin ja laitteisiin jakautuu Tilaajan ja Palveluntuottajan kesken siinä suhteessa kuin he ovat vastanneet sopimusten siirtämisestä tai ennenaikaisesta päättämisestä aiheutuvista kustannuksista.
- 21.9.4 Mikäli töiden keskeytyksestä tai töiden uudelleenaloituksesta aiheutuu Palveluntuottajalle kustannuksia, mukaan lukien odotuskustannukset, korvataan nämä kohdan 13 mukaisesti.
- 21.9.5 Omistusoikeus edellä tarkoitettujen sopimusten kohteena oleviin materiaaleihin ja laitteisiin siirtyy Tilaajalle, kun edellä mainitut kustannukset on korvattu.
- 21.9.6 Palveluntuottajalla ei kuitenkaan ole oikeutta Kannustinjärjestelmän mukaisiin sopimuksen päättymishetkellä mitattaviin ja laskettaviin bonuksiin, mikäli tämä sopimus päätetään kohtien 21.4 tai 21.5 taikka Palveluntuottajan jäsenyrityksestä johtuvasta syystä kohdan 21.6 perusteella.
- 21.9.7 Sopimuksen päättymisen jälkeen järjestetään lopputilitys, jossa vahvistetaan Osapuolien väliset maksuvelvollisuudet. Osapuoli voi halutessaan vaatia lopputilityksen suorittajaksi Johtoryhmän hyväksymän riippumattoman asiantuntijan.
- 21.9.8 Palveluntuottajan tulee esittää Tilaajalle kaksi (2) viikkoa ennen lopputilitystä loppulasku, jossa on huomioitu edellä kohdassa 13 tarkoitettut maksut ja korvaukset sekä Tilaajan aikaisemmin tekemät suoritukset. Jos loppulaskun summa on negatiivinen, Palveluntuottajan tulee lähettää Tilaajalle hyvityslasku. Allianssin talusasiantuntijan tulee varmistaa loppulaskun oikeellisuus.
- 21.9.9 Tilaajalla on kuitenkin oikeus vähentää avoimena olevista maksuista arvioitu vahinkojen määrä, joka on aiheutunut Palveluntuottajan jäsenyrityksen teosta tai laiminlyönnistä, joka on tahallinen tai törkeän huolimaton.
- 21.9.10 Mikäli Tilaaja saa suorituksia takaisin sopimusta loukanneelta Palveluntuottajan jäsenyritykseltä, otetaan nämä suoritukset huomioon toteutuneissa kustannuksissa.
- 21.9.11 Riippumatta muista tämän sopimuksen ehtoista jokaisella sopimusta noudattaneella Palveluntuottajan jäsenyrityksellä on oikeus saada sopimusta loukanneelta Palveluntuottajan jäsenyritykseltä kaikki kustannukset, menetykset ja vahingot, jotka näille ovat aiheutuneet sopimusta loukanneen Palveluntuottajan jäsenyrityksen teosta tai laiminlyönnistä, joka on tahallinen tai törkeän huolimaton.
- 21.9.12 Riippumatta muista tämän sopimuksen ehtoista Tilaajalla on oikeus saada sopimusta loukanneelta Palveluntuottajan jäsenyritykseltä kaikki kustannukset, menetykset ja vahingot, jotka tälle ovat aiheutuneet sopimusta loukanneen Palveluntuottajan jäsenyrityksen teosta tai laiminlyönnistä, joka on tahallinen tai törkeän huolimaton, taikka konkurssista.

22 Sopimuksen voimaantulo ja kesto sekä sovellettava laki

22.1 Sopimuksen hyväksyminen ja voimaantulo

- 22.1.1 Tämä sopimus hyväksytään ja tulee voimaan, kun kaikki Osapuolet ovat vahvistaneet sen allekirjoituksillaan.

22.2 Sopimuksen kesto ja päättyminen

- 22.2.1 Tämä sopimus on voimassa Kehitysvaiheen ja Toteutusvaiheen ajan, edellyttäen, että Tilaaja tekee tilauksen kummastakin vaiheesta.
- 22.2.2 Kehitysvaihe päättyy, kun Kehitysvaiheen tehtävät on suoritettu sopimuksen mukaisesti ja Tilaaja on vastaanottanut ne tai kun Toteutusvaihe alkaa.
- 22.2.3 Toteutusvaihe päättyy, kun Toteutusvaiheeseen sisältyvä jälkivastuu-aika päättyy ja kaikki jälkivastuuajalle kuuluvat tehtävät on suoritettu hyväksytysti.
- 22.2.4 Sopimus voi päättyä kuitenkin jokaisen Osapuolen tai joidenkin Osapuolien osalta aiemmin, mikäli Tilaaja ei tee tilausta Toteutusvaiheesta tai jos joku Osapuolista käyttää oikeuttaan irtisanoa tai purkaa sopimus. Tällöin noudatetaan kunkin toimen yhteydessä sovittuja menettelytapoja ja määräaikoja.

22.3 Sovellettava laki

- 22.3.1 Tähän sopimukseen sovelletaan Suomen lakia.

23 Sopimuksen muuttaminen ja siirtäminen

23.1 Sopimuksen muuttaminen

- 23.1.1 Tämän sopimuksen ehtoja, koskien myös sopimuksen liitteitä ja mahdollisia vaikutukset aikatauluun, hintaan ja muihin sopimusehtoihin, voidaan muuttaa ainoastaan kirjallisesti Osapuolten yksimielisellä päätöksellä.

23.2 Sopimuksen siirtäminen

- 23.2.1 Tilaajalla on oikeus siirtää tämä sopimus ilman Palveluntuottajan suostumusta kaikkine oikeuksineen ja velvollisuuksineen omistamalleen yhtiölle tai toiselle virastolle.
- 23.2.2 Tilaaja voi siirtää sopimuksen kokonaan tai osittain.
- 23.2.3 Mikäli Tilaaja siirtää tämän sopimuksen omistamalleen yhtiölle, Tilaaja antaa erikseen sovittaessa Palveluntuottajalle omavelkaisen takauksen tai muun Osapuolien yhdessä sopiman turvaavan vakuuden siitä, että yhtiö täyttää Palveluntuottajalle tämän sopimuksen mukaiset velvoitteensa.
- 23.2.4 Lukuun ottamatta tässä kohdassa määriteltyä Tilaajan oikeutta emme saa siirtää tähän sopimukseen perustuvia oikeuksiamme ja velvollisuuksiamme ilman jokaisen Osapuolen hyväksyntää.

24 Ylivoimainen este

24.1 Ylivoimaiset esteet

24.1.1 Ylivoimaisia esteitä ovat seuraavat tapahtumat:

- a) sellainen poikkeuksellinen olosuhde, jota tarkoitetaan puolustustila- tai valmiuslaissa tai muu edellä mainittuun verrattava seikka, joka aiheuttaa Palveluntuottajalle huomattavia vaikeuksia saada työntekijöitä tai rakennusaineita, -tarvikkeita ja rakenneosia, tai joka muutoin olennaisesti estää sopimusvelvoitteiden suorittamisen;
- b) Palveluntuottajan, tämän alihankkijan taikka edellä mainittuun alenevassa sopimus-suhteessa olevien tahojen suoritusta estävä lakko tai saarto, tai työnantajajärjestöjen hyväksymä tai päättämä työsulku, tai muu niihin verrattava suoritusta olennaisesti estävä työtaistelutoimenpide. Sellaista lakkoa tai saartoa, joka on aiheutunut siitä, että Palveluntuottaja tai alihankkija on jättänyt täyttämättä työntekijöilleen, näiden järjestöille tai työnantajaliitoille sopimukseen tai lakiin perustuvan velvollisuutensa, ei ole pidettävä ylivoimaisena esteenä;
- c) luonnonkatastrofit; ja
- d) sopimusvelvoitteita olennaisesti estävä radioaktiivinen laskeuma tai kemiallinen tai biologinen saastuminen, joka johtuu sellaisesta ulkopuolisesta tekijästä, joka ei johdu Palveluntuottajasta, alihankkijasta tai näiden työntekijöistä, tai johon Palveluntuottaja ei pysty vaikuttamaan.

24.2 Ylivoimaisten esteiden vaikutukset

24.2.1 Ylivoimaisesta esteestä aiheutuvat vaikutukset Tilaajan tai Palveluntuottajan tämän sopimuksen mukaisten tehtävien suorittamiselle, aikataululle, kustannuksille, tavoitteille ja maksuille otetaan huomioon siinä laajuudessa kuin Johtoryhmä päättää.

25 Muut ehdot

25.1 Allianssin asema

25.1.1 Allianssi ei ole oikeushenkilö.

25.2 Osapuolten edustaminen

25.2.1 Jos tässä sopimuksessa, johtamisjärjestelmässä tai Johtoryhmän toimesta ei muuta määrätä, kukaan meistä ei saa neuvotella velvoitteista toisen Osapuolen puolesta tai muutoin toimia toisen Osapuolen edustajana.

25.2.2 Osapuolen työntekijät, ulkopuoliset toimittajat ja muut edustajat eivät ole toisen Osapuolen työntekijöitä, ulkopuolisia toimittajia eivätkä edustajia.

25.3 Lainsäädännön, päätösten ja määräysten huomioiminen

25.3.1 Tämä sopimus ei vaikuta niihin oikeuksiin, velvoitteisiin ja vastuisiin, joita Osapuolille on asetettu lainsäädännössä, viranomaisten tai tuomioistuinten päätöksissä taikka viranomaisten määräyksissä ja ohjeissa.

- 25.4 Tilaajavastuulain mukaiset velvoitteet ja rakentamiseen liittyvä tiedonantovelvollisuus**
- 25.4.1 Tilaaja tarkastaa Palveluntuottajalta tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetussa laissa (1233/2006, "tilaajavastuulaki") tarkoitetut tiedot ennen sopimuksen tekemistä sekä tämän jälkeen vähintään 6 kuukauden välein.
- 25.4.2 Osapuolet tarkastavat vastaavat tiedot kaikilta alihankkijoilta ja muilta ulkopuolisilta sopimusosapuolilta, joiden kanssa tehtäviin sopimukseen tulee sovellettavaksi tilaajavastuulaki, ennen hankintasopimuksen tekemistä sekä tämän jälkeen jatkuvaluonteisesti vastuugroup.fi-portaalista Kehitysvaiheessa laadittavan hankintasuunnitelman mukaisesti.
- 25.4.3 Tietojen tarkastamisen yhteydessä vieraskieliset todistukset ja selvitykset tulee toimittaa sekä alkuperäiskielisinä että suomen kielelle käännettyinä. Käännösten tulee olla virallisen kielenkääntäjän laatimia ja ulkomaisten viranomaisten antamien todistusten asianmukaisesti legalisoituja.
- 25.4.4 Tiedot tarkastetaan myös vastuugroup.fi-portaalista tai muusta vastaavasta palvelusta, mikäli Palveluntuottajan, alihankkijan tai muun ulkopuolisen sopimusosapuolien tiedot ovat palvelun kautta tarkistettavissa.
- 25.4.5 Edellä olevat ehdot sisällytetään kaikkiin niihin Projektissa tehtäviin sopimukseen, joihin tilaajavastuulaki tulee sovellettavaksi.
- 25.4.6 Päätoteuttajan tulee ilmoittaa verottajalle yhteisen rakennustyömaan tiedot siten kuin verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta (363/2013) ja työturvallisuuslain muuttamisesta (364/2013) on säädetty (päätoteuttajan ilmoitusvelvollisuus). Mikäli Päätoteuttaja toimii aliurakoissa myös tilaajana, tulee Päätoteuttajan noudattaa edellä mainituissa säädöksissä olevia velvollisuuksia tilaajan ilmoitusvelvollisuudesta.

26 Allekirjoitukset

Allekirjoitettuja sopimuskappaleita on yhteensä 3 kappaletta, joista yksi jokaiselle Osapuolelle.

Tampereella 30.4.2020

Tilaaja

Jukka Yli-Rajala
Tampereen kaupunki

Tampereen kaupunki

Palveluntuottajat

Pohjola Rakennus Oy Suomi
MIKKA OKSANEN

EERO IKONEN
Pohjola Rakennus Oy Suomi

JKMM Arkkitehdit Oy
SAMULI MIETTINEN

JKMM Arkkitehdit Oy

27 Liitteet

- 1) Kaupallinen malli
- 2) Korvattavien kustannusten luettelo
- 3) Tilaus liitteineen (Kehitysvaiheen tilaus, Toteutusvaiheen tilaus)
- 4) Johtamisjärjestelmä (laaditaan Kehitysvaiheessa)
- 5) Kehitysvaiheen projektisuunnitelma (laaditaan Kehitysvaiheessa)
- 6) Toteutussuunnitelma liitteineen (laaditaan Kehitysvaiheessa)
- 7) Vakuutusstrategia (laaditaan Kehitysvaiheessa)